

TILTRO SKAL SKABES

“Der er altid historier at hente, hvis folk tør at åbne op,” siger Jo Carlsen.

INDE // 4-5

UD AF PUTINS RUSLAND

Oscar-vinder Helle Faber fortæller om tilblivelsen af ‘Mr. Nobody Against Putin’.

UDE // 16-17

“JEG ER FUCKING MIKAEL BERTELSEN”

Med fändenivoldsked er Mia Skovby stormet ind i den danske mediebranche.

UDE // 14-55

Rachel fra ‘Årgang 0’ er vokset op på skærmen

Længe før TikTok gjorde privatlivet offentligt, voksede Rachel Ellebye op på landsdækkende tv. Men hvordan passer man på barnet, når hele Danmark følger med? Tilrettelægger Anne Hjort stod ikke kun bag kameraet, men også med ansvaret for familierne.

TEKST: KATINKA BLICHER BOLTHER

Den flimrende skærm er tændt. Lars Ellebye ser tekst-tv. Hans gravide kone, Theresia Treschow-Kühl, og deres søn, David er hjemme i præstegården på Lolland, mens han sidder i den anden ende af landet og savner sin familie.

Jobbene på landets apoteker er få, så han har set sig nødsaget til at tage et i Nørre Nebel.

Han distraherer derfor sig selv med tekst-tv, hvor et opslag fanger hans opmærksomhed: Et nyt TV 2-program søger familier med børn født omkring årtusindeskiftet.

Da hans datter Rachel Ellebye kommer til verden, står et kamerahold klar på fødegangen. For Lars Ellebye meldte familien til TV 2's nye program: ‘Årgang 0’. Ingen

kunne forudse, hvor mange mennesker der i de næste 18 år ville følge Rachels liv på skærmen.

Programmet blev til længe før Instagram-stories, TikTok-danse og influencere gjorde hverdagen til underholdning. I dag hælder vi frivilligt billeder, følelser og private øjeblikke ud på sociale medier, hvor tusindvis af fremmede kan følge med.

Men hvordan er det at vokse op med et kamera rettet mod sig fra fødslen? Og hvilket ansvar har pressen, når børns liv bliver til offentlig fortælling? Da Rachel Ellebye blev født i år 2000, var hun altså en af de første, hvis liv blev offentliggjort, så alle kunne følge med.

“For mig var det en slags underlig normal. Jeg var jo vant til det,” fortæller hun i dag.

Siden er serier og dokumentarer, hvor seeren følger almindelige menneskers hver-

dag, kun vokset i popularitet. ‘Forsvundne Arvinger’, ‘Fræk Fyr til Frede’, ‘Fede Forhold’ og ‘Familien fra Bryggen’ for at nævne nogle få.

At dele sit liv med et stort publikum kan have konsekvenser, så hvilket ansvar har journalisten, som skal portrættere et helt almindeligt menneske i en medieret ramme? Og særligt: Hvem har ansvaret, når børn vokser op på tv?

Mere end bare medvirkende

Hver december samledes familierne fra ‘Årgang 0’ med produktionen for at se årets afsnit som de allerførste. En stund, hvor de i fællesskab kunne mindes året, der var gået. Her kunne de indskyde, hvis der var noget, de var utrygge ved, kom med i programmet. De blev en slags medtilrettelæggere.

“En vigtig præmis for programmet var, at

deltagerne havde vetoret. Det var selvfølgelig en stor risiko, vi løb; at lægge kontrollen i deres hænder. Men vi gjorde det for, at familierne følte sig trygge ved at åbne op for os,” forklarer Anne Hjort.

Hun var tilrettelægger på ‘Årgang 0’ og med fra første idegenerering, til den sidste udsendelse blev sendt i luften. Anne Hjort var næsten altid med under optagelserne. Og ellers var hendes kollega Claus Ladegaard, som også var tilrettelægger på programmet. Det gav en “sense of comfort”, at der var nogle velkendte ansigter, forklarer Rachel Ellebye.

I ottende klasse ville hun helst ikke filmes i skolen. Hun blev mobbet, og hun var ikke sikker på, at en enkelt skoledag med kamera ville afspejle hendes oplevede virkelighed.

Læs videre på side 20

LEDER

Clipfarming hos medierne er et udtryk for dovenskab

TEKST: SOPHUS JORDT PETERSEN & LINE NILSSON

Når streamere på Twitch skal promovere sig, skaber de intentionelt øjeblikke, der kan klippes ud for derefter at gå viralt på TikTok. Arbejdet med de små klip kaldes *clipfarming*. Det kunne man også tro, at noget af den danske journaliststand gør for tiden.

Da DR's Deadline havde den højreorienterede debattør Rasmus Munch Søndergaard i studiet, var 'mælke-klippet' ikke kun at finde på DRTV. Hans fordrejning af Ekse Willerslevs forskning og hans egne udtalelser om sammenhængen mellem evnen til at drikke mælk og danskhed florerede også på Facebook og Instagram som et lille klip. Øjeblikket var blevet *clipfarmet*. Og kommentarsporerne på platformene sydede og

boblede med reaktioner.

Der er på sin vis ikke noget galt i, at man bruger klippet. Men når klippet bringes ude af kontekst og uden de andre gæsters input, som var i programmet, er det problematisk.

Selvfølgelig kan alle 25 minutters Deadline ikke nedkoges til et SoMe-klip. Men hele afsnittets indhold burde være afspejlet. Fx kunne historiker Christian Egander Skov eller idéhistoriker Kristoffer Bayer, som vitterligt sidder med i studiet, indgå i SoMe-videoen. DR ville derved løfte det ansvar, som også skal være gældende, når medier publicerer på tech-platforme. Det tendenserer til dovenskab, når man ikke klipper flere klip ud af en udsendelse til SoMe. Sidder man i mellemtiden og bliver nysgerrig på det fulde afsnit, så er det ikke længere til at finde på DRTV ...

Flere medier har kastet sig over Rasmus Munch Søndergaards udtalelser fra Deadline, og benyttet sig af samme taktik som DR til labre SoMe-videoer.

Man kan fx finde videoer fra Joachim B. Olsens podcast, Borgerlig Tabloid, hvor klip fra de mest hede øjeblikke fra interviewet med Rasmus Munch Søndergaard fungerer som små lokkemadder. Man kan som seer blive helt i tvivl om, hvad det egentlig er, man skal blive klogere på. Bliver man klogere af at blive foraget, når man faktisk ikke forstår, hvorfor man bliver det? Det er mediernes opgave at informere os om alverdens holdninger, men samtidig at perspektivere dem. Det kan man sagtens på SoMe. Også selvom man gerne vil lokke seeren ind på en anden platform senere. Gør medierne ikke det, kan det i sidste ende være journalistik-

kens rolle, der er på spil.

Når klip som det fra Deadline varer et halvandet minut, er det mere, end hvad svarer til en forsidehvisning med en fængende rubrik. Det er et lille stykke journalistik, som skal være lige så troværdig som resten af den journalistik, der produceres. Når RadioIII, TV 2 regionerne mm. kan lave et 'færdigt' journalistisk produkt af samme længde, kan andre medier også.

I virkeligheden handler det om mediernes generelle tilstedeværelse på SoMe. Hvad end det er *clipfarming* eller B.T.'s Eva Sellings *ragebait*-videoer, så burde medierne bruge mekanismer, som tech-platformenes algoritmer byder, klogere. Man kan selvfølgelig godt bruge mælke-klippet som anslag, men man skal huske, at den journalistiske opgave er at oplyse og ikke kun underholde.

INDE dækker det, der rører sig omkring diskokuglen.

UDE stiller skarpt på det, der sker i den store medieverden.

TEMA afdækker i hver avis et nyt emne, der er særligt relevant for de studerende og branchen.

OPINION giver dig mulighed for at sige, hvad du mener.

BAGSIDEN har et glimt i øjet.

På WWW.ILLBUNKER.DK finder du avisen og dens artikler online.

SKRIBENTER:

Katinka Blicher Bolther, Laura Kristensen, Alba Olander, Clara Kjellerup Seigneuret, Ankita Baidya, Andreas Frost, Amanda Fogtdahl, Filippa Guldberg, Amanda Lund Madsen, Mads Arndt Sandberg, Lea Kaa Sand Sørensen, Hjalte Smed, Sigrid Eriksen Bøgner, Anna Juul, Sebastian Brus Arentoft, Magnus Sehested Thormann, Rigmor Janik, Daniel Gaardsøe Nilsson, og William Lønstrup.

ILLUSTRATORER:

Linnea Kadijevic, Sigrid Conradsen Nielsen, Niels Plenge, Amalie Lohmann Henriksen, Saba Pedersen og Sophus Jordt Petersen.

FOTOGRAFER:

Carl Stubkjær Ravnbak, Til Burger, Elise Dağdeviren, Kasper Søholt og Mikkel Odd Højgaard.

REDAKTØRHOLDET

Line Nilsson
Ansv. chefredaktør / UDE
57195@dmjx.dk

Sophus Jordt Petersen
Chefredaktør / INDE
57922@dmjx.dk

Mikkel Høberg
Redaktør / INDE
58521@dmjx.dk

Amalie Lohmann Henriksen
Redaktør / INDE
57370@dmjx.dk

Anna Frida Andersen
Redaktør / UDE
57252@dmjx.dk

Freja Ravn Olesen
Redaktør / UDE
57270@dmjx.dk

Hjalmar Larsen
Redaktør / UDE
57880@dmjx.dk

Sofie Bundsgaard
Redaktør / TEMA
57363@dmjx.dk

Johanne Elina Nielsen
Redaktør / TEMA
57347@dmjx.dk

Amalie Hermansen
Redaktør / TEMA
57848@dmjx.dk

Mads Mandau
Redaktør / OPINION
57906@dmjx.dk

William Lønstrup
Redaktør / OPINION
57924@dmjx.dk

Carl Stubkjær Ravnbak
Redaktør / FOTO
58550@dmjx.dk

**TUBORG
FONDET**

Vi tager ansvar for
indholdet og er tilmeldt
**PRESSE
NÆVNET**

Er rygeforbuddet på DMJX blevet skoddet på jorden?

I 2024 vedtog ledelsen på DMJX, at skolen skulle være fuldstændig nikotinfri. Cigaretter, snus – alt! Skolen er plastret til med 'rygning forbudt'-skilte, så ingen burde være i tvivl, men så alligevel. Har du bemærket, at der er noget, der ikke stemmer?

TEKST: MADAS ARNDT SANDBERG
FOTO: SOPHUS JORDT PETERSEN

Lad os starte med en varedeklaration. Jeg er selv ryger, så er det sagt. Jeg har undret mig, og det har du måske også.

Hvordan kan det være, at skolen er plastret til med 'rygning-forbudt'-skilte, men til tider alligevel føles som en smuttur gennem en brun bodega, når man mandag formiddag bevæger sig ud ad hovedudgangen i håbet om lidt frisk luft?

Er forbuddet blevet rullet tilbage, eller er de rygende studerende bare ligeglade, når det gælder tobaksrygning på skolens matrikel?

Det spørgsmål har jeg stillet mig selv mange gange, når jeg har stået på det modsatte for-tov og beskuet rygerne, der har besluttet sig for ikke at traske den korte tur over Helsingforsgade for at tænde deres smøg uden for forbudszonen.

Når jeg så har fået gjort kål på min Camel, smider jeg naturligvis skoddet i skraldespanden på vejen tilbage.

Men det er der vist andre, der glemmer, og det er sikkert gæster udefra – det må det være! For på min *ryger-walk-of-shame* tilbage på DMJX-området spotter jeg ofte utallige cigaretskodder, der ligger og flyder som små soldaterlig, der er faldet i slaget om rygeforbuddet på DMJX.

Men det kan der være en god forklaring på.

Mange har nok bemærket, at der bliver røget på DMJX, og særligt i Kurt Strandbars åbnings-tid bliver der røget for fulde gardiner, hvor mange skodder ender på jorden.

“Alle kan jo se, at der ligger skodder over det hele.

– Emil Delord Frimand Probst,

forperson for De Studerendes Råd på DMJX

‘Hvor er askebægrene?’ har altid været mit spørgsmål.

Det har de også bemærket i Kurt Strandbar, som har fremsat et forslag om at sætte et askebæger op i fredagsbarens åbningstid, som foreningen både vil betale og tømme.

Svaret fra ledelsen var enkelt – ‘afvist!’ Hvad kan forklaringen være?

Derfor har jeg sat mig for at undersøge, om rygeforbuddet er gået op i røg, og hvorfor noget så banalt som et askebæger i en bar er blevet afvist.

Don't shoot the messenger!

De Studerendes Råd er de studerendes stemme på skolen. Er der noget, som man vil have taget op med ledelsen? Tag fat i DSR.

Forpersonen, der sidder på flæsket i DSR, er Emil Delord Frimand Probst, som går på fjerde semester.

Det var netop Emil Delord, som fik til opgave at overlevere forslaget fra Kurt Strandbar om at sætte et askebæger op i fredagsbarens åbningstid. Det skete til det sidste semester-møde i marts, hvor Emil Delord skulle sidde til bords med DMJX's prorektor Jens Grund, som er den næstkommanderende til rektor Julie Sommerlund, samt manden med ansvaret for semester-mødet.

Emil Delord fortæller, at ledelsen sagde nej til askebægre, fordi det ville signalere, at rygning er acceptabelt på skolen, og askebægre eller spande med sand ville legitimere rygning og dermed underminere skolens politik.

“Jeg forstår godt argumentet. Skolen vil ikke opfordre til rygning. Men samtidig kan alle jo se, at der ligger skodder over det hele,” siger Emil Delord.

Ifølge DSR-forpersonen er problemet ikke afslaget på askebægre, men at rygeforbuddet ikke bliver håndhævet.

“Hvis man har et forbud, men ingen sanktioner, så mister det sin betydning. De studerende ryger alligevel, fordi der ikke sker noget,” mener han.

Emil Delord peger på, at skolens ledelse ikke ønsker at agere ‘rygepoliti’, og at ansvaret derfor overlades til de studerende selv.

“Det bliver en slags skrue uden ende. Skolen vil ikke håndhæve, og nogle studerende respekterer ikke forbuddet, og så fortsætter det bare,” afslutter han.

Forslagets fødsel

For at finde frem til hvordan forslaget om askebægre ved Kurt Strandbar egentlig opstod, har jeg snakket med Annika Gissum Jørgensen, som studerer journalistik på tredje semester og er kasserer i fredagsbaren Kurt Strandbar.

Forslaget opstod i forbindelse med en dialog mellem Kurt Strandbar og skolens ledelse tidligere på året, hvor fredagsbaren blev bedt om at stramme op efter problemer med rod i forbindelse med fredagsbaren.

Som en del af løsningen foreslog Kurt Strandbar selv at stille askebægre eller spande med sand op i fredagsbarens åbningstid for at komme cigaretskodderne til livs.

“Det var vores eget initiativ. Vi ville gerne tage ansvar og sørge for, at området så pænt ud,” siger Annika Gissum Jørgensen.

Hvad sker der med skodderne?

Kurt Strandbar har ikke kun foreslået løsningen, men har også tilbudt at tage ansvaret for den.

“Vi har sagt, at vi gerne vil købe askebægre selv, stille dem ud og rydde dem op igen. Så det koster ikke skolen noget,” fortæller Annika Gissum Jørgensen.

Ifølge hende er det også i alles interesse, at området fremstår pænt.

“Det virker dumt, at en fra bygningservice skal komme og rydde op efter os, når vi lige så godt selv kunne gøre det,” er ræsonnementet.

Et andet problem er, at fredagsbaren tiltrækker mange gæster udefra, som ikke kender reglerne på DMJX.

Annika Gissum Jørgensen har oplevet flere, der spørger DMJX'ere, hvor de skal smide deres skod, og så er svaret, at folk bare smider det på jorden.

Hun mener derfor, at askebægre også kunne være en praktisk løsning for gæster, der ellers ikke ved, hvad de skal gøre.

For Annika Gissum Jørgensen handler det ikke om at udfordre rygepolitikken, men om at finde en realistisk løsning.

“Hvis vi accepterer, at folk ryger alligevel, så kunne vi i det mindste sørge for, at det foregår ordentligt,” siger hun.

Den store forelæggelse

For at finde hoved og hale i sagen har jeg naturligvis også ringet i den store telefon for at snakke med chefen for det hele, prorektor Jens Grund, som naturligvis skulle forelægges kritikken.

Svaret har ikke ændret sig siden semester-mødet i marts.

“Hvis vi stiller askebægre op, så accepterer vi i praksis, at folk ryger på skolens område. Og det gør vi ikke,” lyder det fra Jens Grund.

Argumentet fra ledelsen er enkelt – en praktisk løsning må ikke underminere forbuddet.

“Det svarer lidt til, at folk går over for rødt lys. Bare fordi det sker, begynder man ikke at indrette samfundet efter det. På samme måde vil vi ikke indrette os efter, at nogle bryder rygeforbuddet,” siger prorektoren.

DMJX har formelt mulighed for at sanktionere studerende, der bryder reglerne, og i yderste potens kan bortvisning være konsekvensen.

Men det er ikke en vej, ledelsen ønsker at gå. “Vi kunne godt give advarsler og i sidste ende bortvise studerende. Men det ville være en meget hård konsekvens i forhold til forse-

elsen,” fortæller Jens Grund.

Han understreger, at skolen først og fremmest er en uddannelsesinstitution og ikke en ordensmagt.

“Vi ønsker ikke at være polititjente, der går rundt og holder øje med, om folk ryger. Det er voksne mennesker, vi har med at gøre,” siger han.

“Jeg synes, at det er noget svineri. Jeg forstår ikke, at en generation, der er så optaget af bæredygtighed bare smider skodder på jorden.

– Jens Grund, prorektor ved DMJX

Rygeparadokset

Jens Grund erkender, at situationen er modsætningsfyldt. Rygeforbuddet eksisterer, men bliver ikke konsekvent håndhævet.

“Jeg anerkender fuldt ud, at det er et paradoks. Vi har et forbud, og vi kan se, at det bliver overtrådt, men det ville være tænderskærende trist, hvis vi kom dertil, at vi ødelægger et ungt menneskes mulighed for at få sin drømmeuddannelse hos os, fordi han eller hun ikke kan finde ud af at overholde et rygeforbud,” fortæller Jens Grund.

I stedet håber ledelsen, at en kulturændring blandt de studerende kan løse problemet på sigt.

“Vi håber, at der opstår en fælles forståelse for, at man ikke ryger her. At det bliver en del af kulturen,” siger han.

Prorektoren lægger dog ikke skjul på sin frustration over de mange cigaretskodder på jorden.

“Jeg synes, det er noget svineri. Jeg forstår ikke, at en generation, der er så optaget af bæredygtighed, bare smider skodder på jorden,” siger han.

Men alligevel kan selv ikke en midlertidig løsning, hvor askebægre kun opstilles under fredagsbaren, komme på tale.

“Der kommer ikke nogen dispensation. Vi ønsker ikke, at der bliver røget her – heller ikke af gæster udefra. Folk ved godt, hvad reglerne er. Nu handler det om, at man også vælger at respektere dem,” afslutter han.

Så for nu er det en hårdknude, der i praksis efterlader skodderne på jorden og ansvaret hos de studerende.

“Jeg ser heller ikke særlig

Jo Carlsen skaber en tillid i interviews, som får mennesker til at dele ud af sig selv. Men når hun går hjem, begynder skriveprocessen og det ansvar, som følger med.

TEKST: AMANDA FOGTDAHL
FOTO: CARL STUBKJÆR RAVNBAK

Hun har sat sig skråt på stolen. Den ene arm hænger over ryglænet, mens den anden balancerer kaffeglasset på låret.

“Jeg er nok et tillidsvækkende menneske. Jeg ser heller ikke særlig farlig ud, vel?,” spørger Jo Carlsen.

Hun griner, mens sætningen hænger et øjeblik i rummet. Den kunne lyde som en tilfældig bemærkning. Noget sagt i sjov.

Men det er Jo Carlsens styrke.

Hun arbejder som adjunkt på DMJX, og ved siden af er hun freelancejournalist for Jyllands-Posten, hvor det er en del af hendes arbejde, at få mennesker til at fortælle om sig selv.

Ikke bare fortællingerne, som ligger lige for. Men det, der kræver et ekstra spørgsmål. Eller to. Det, der først kommer frem, når pauserne bliver en anelse længere, og tilliden er etableret.

Et udspekuleret grin

Det starter sjældent med det svære, når Jo Carlsen skal mødes med en kilde.

De første spørgsmål er ofte mere forsigtige. En måde at finde hinanden på og føle kemien. For hvad skal der til, før samtalen løsner sig? Hvor langt kan hun gå?

“Der er altid historier at hente, hvis folk tør at åbne op. Men uden tillid kommer vi jo ingen vegne,” fortæller hun.

Tiltroen til hende er ikke noget, der opstår af sig selv. Den skal skabes. Og nogle gange skabes den i de små ting.

Som et grin.

I situationer hvor hun skal stille et spørgsmål, som går tæt på, dukker det ofte op.

I begyndelsen var det ikke bevidst. Grinet var en nervøs reaktion, som hun ikke selv havde kontrol over.

Men hun lagde hurtigt mærke til, hvad det gjorde ved rummet, når hun tilføjede det forsigtige grin efter et ubehageligt spørgsmål.

“Det kan lyde udspekuleret, men grinet gør bare, at folk tænker: ‘Det er helt ufarligt det her. Jeg kan sagtens fortælle ting til hende der’,” siger hun.

Det er ikke spørgsmålene alene, der får mennesker til at dele sandheder. Det er også måden, de bliver stillet på, og den stemning der opstår omkring dem.

Hun oplever, at grinet er afvæbnende og giver en fornemmelse af, at det er okay at sige noget, man måske ikke havde planlagt at dele.

Det er en kunst, som hun har lært at mestre.

Forberedelsens kunst

Som freelancejournalist har hun med årene erfaret, hvad der fungerer.

Der er altid noget uforudsigeligt i mødet, og for Jo Carlsen er det ofte der, hvor det interessante ligger.

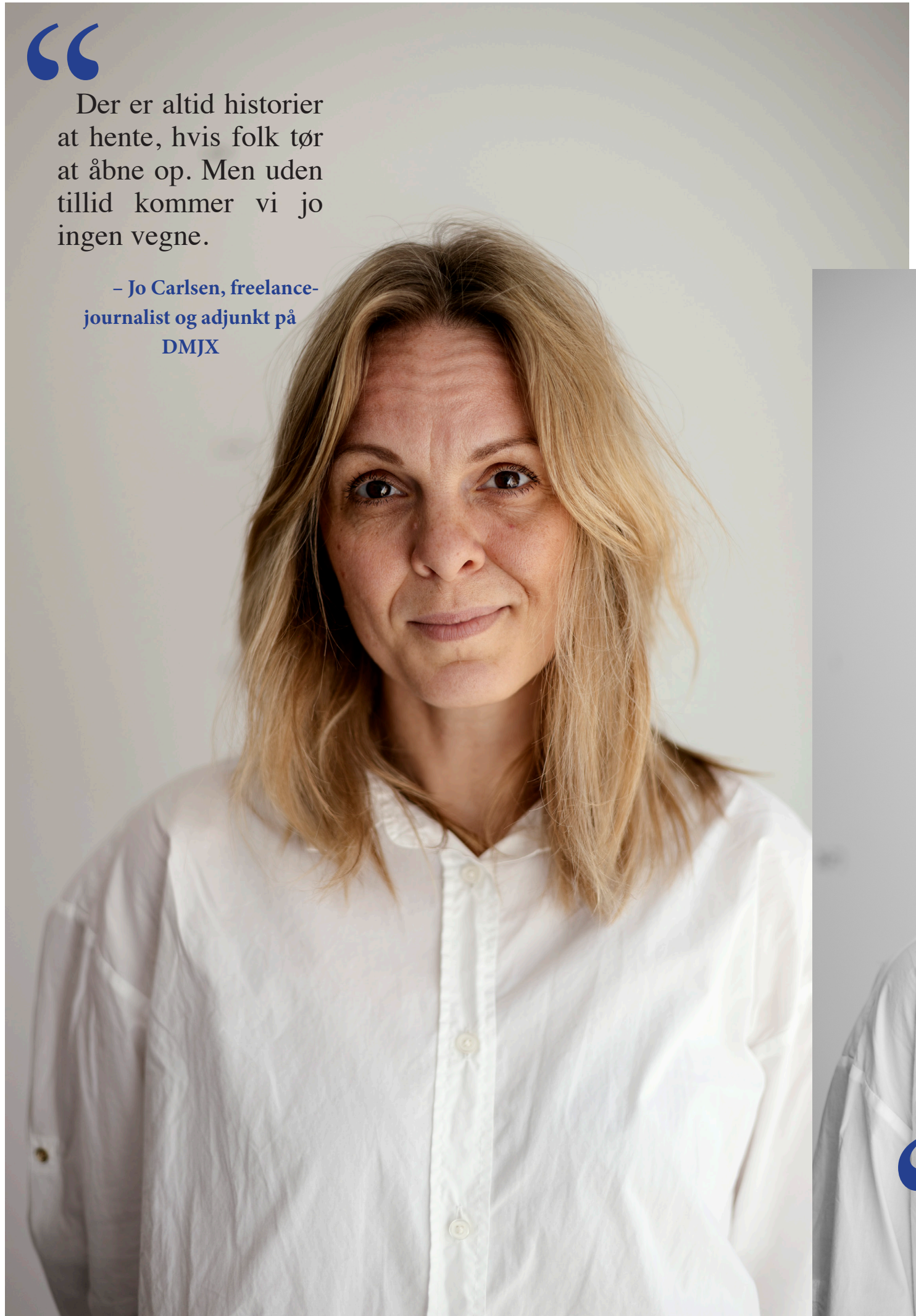
Alligevel er forberedelsen nødvendig, for at skabe en dybere samtale. Det er det første skridt på vejen mod tillid.

“Jeg vil gerne et skridt tættere på, og det kræver gode spørgsmål. Men sommetider undviger kilden, og så er det rart at have et ekstra med hjemmefra,” fortæller hun.

“

Der er altid historier at hente, hvis folk tør at åbne op. Men uden tillid kommer vi jo ingen vegne.

– Jo Carlsen, freelancejournalist og adjunkt på DMJX

farlig ud, vel?”

Inden hun møder en kilde, har hun allerede studeret dem.

Filmen er set, bogen er læst, podcasten er hørt, og der er en retning med i bagehovedet. Hun møder ikke op for at finde ud af, hvem personen er. Hun møder op for at finde ud af noget nyt, som ikke allerede er fundet. Måske heller ikke af kilden selv.

I Blichers fodspor

Tiltrækningen til portrætgenren opstod for snart syv år siden på en gåtur mod Himmelbjerg.

Undervejs stødte Jo Carlsen og en veninde på skilte om Steen Steensen Blicher og de folkefester, han afholdt på stedet. Samtalen udviklede sig i takt med turen, og efterfølgende lagde hun et billede op på Instagram med teksten: "I Blichers fodspor".

Billedteksten blev hængende i hende.

Den blev til en idé om en portrætserie med danske forfattere, hvor rammen netop var en gåtur. Tanken var, at bevægelsen og omgivelserne kunne skabe et andet refleksionsrum for samtalen.

Hun kontaktede forskellige medier med ideen, og Jyllands-Posten bed på krogen.

Siden har hun arbejdet med portrætter, der ikke kun fortæller om et menneske. Det skal have et indhold, som andre kan bruge i livet.

"Det skal skabe en værdi. Jeg kan godt lide, at læseren sidder og tænker: 'Gud ja, det har jeg aldrig tænkt over'," siger hun.

Et interview som står hende klart var med Bastian Emil Goldschmidt, der undrede sig over, hvorfor vi har så travlt. Hvorfor kaffen altid drikkes på farten i stedet for at sætte sig ned og nyde den.

Det skal skabe en værdi. Jeg kan godt lide, at læseren sidder og tænker: 'Gud ja, det har jeg aldrig tænkt over'.

– Jo Carlsen, freelancejournalist og adjunkt på DMJX

"Der går jeg derfra med nye fede tanker, og dem vil jeg rigtig gerne give læseren med. Det er en refleksionsmadpakke," siger hun.

Men for at nå dertil, kræver det, at kilden tør gå tilbage i sine egne erfaringer og dele dem.

Og det kræver tillid til det ufarlige ansigt med notesbogen.

Ikke en venindesnak

"Jeg har haft flere interviews, hvor folk efterfølgende har sagt, at det var en form for terapeutisk samtale," fortæller hun.

Smilet breder sig i hendes ansigt, og et øjeblik stolthed flyder ud i rummet.

Selvom Jo Carlsen er et menneske, som andre har lyst til at åbne sig for, så er hun meget bevidst om, at samtalen er professionel.

"Det er ikke en venindesnak," siger hun.

Derfor deler hun ikke sine egne livserfaringer i mødet med en kilde. Rampelyset er ikke rettet mod hende.

Fylder hun for meget, tager hun pladsen fra den, der sidder overfor. Eller endnu værre; skaber en relation, der føles tættere, end den er.

For når Jo Carlsen går hjem fra samtalen, så begynder skriveprocessen, og hun skriver for læseren – ikke for kilden.

Det betyder, at hun ikke er bange for den dårlige stemning. Den kan opstå, når spørgsmålene rammer noget, der gør ondt. Eller når svarene ikke er lette at give.

En balance

I 2023 interviewede hun Jørgen Leth.

Samtalen skulle handle om livets sidste overgang, og undervejs delte han personlige udfordringer fra sin alderdom.

Det var ikke en oplysning, der var planlagt. Ikke noget der nødvendigvis skulle siges højt. Men i rummet gav det mening.

Detaljerne gav også mening for Jo Carlsen, da hun skulle skrive portrættet. For det var en del af de udfordringer, som man kunne støde på i den sidste overgang i livet.

Senere, da Jørgen Leth læste udkastet til artiklen igennem, ønskede han delen fjernet.

Det var for sårbart.

Det udviklede sig til en forhandling, hvor Jo Carlsen holdt fast i, at detaljen havde en betydning for portrættet. Men hun var også bevidst om, hvad den kostede.

På den ene side stod ønsket om at fortælle en ærlig historie, og på den anden side stod hensynet til det menneske, der havde åbnet sig.

Til sidst fandt de et kompromis, som begge kunne stå inde for.

Det er en balance, som hun hele tiden må finde. For hun er ikke interesseret i at udstille nogen. Hun ønsker ikke at såre folk. Det må gerne gøre lidt ondt, men de skal kunne genkende sig selv i det, hun skriver.

"Jeg føler mig meget privilegeret over, at folk stiller op til interview og fortæller deres livshistorie," siger hun.

"Derfor har jeg et ansvar, når folk viser mig tillid og deler ud af sig selv," afslutter hun.

80 år med journalistuddannelsen: Jou

Til september fylder journalistuddannelsen i Aarhus 80 år. Illustreret

TEKST: DANIEL NILSSON & HJALTE SMED
ILLUSTRATION: LINNEA KADIJEVIC

1946

Journalistkurserne begynder i Danmark

De første organiserede journalistkurser starter i Aarhus i 1946 som et samarbejde mellem Aarhus Universitet og pressens organisationer, som et tilbud for de nye journalistelever ved siden af deres praktiske treårige uddannelse på aviserne.

Undervisningen er praksisnær og styret af branchen selv. Der er fokus på nyhedsskrivning, interviewteknik og presseetik – ikke akademisk teori.

Uddannelsen tager udgangspunkt i det praktiske håndværk og mediernes egne behov.

Kurserne bliver fundamentet for det, der i 1962 udvikler sig til Danmarks Journalisthøjskole.

1971

Uddannelsen bliver overtaget af staten

Staten overtager Danmarks Journalisthøjskole, og i 1973 flytter Danmarks Journalisthøjskole adresse. Skolen skifter adresse fra Asylvej, hvor de delte bygninger med Psykologisk Institut ved Aarhus Universitet, til de nyanlagte bygninger på Olof Palmes Allé i Aarhus. Nu får skolen sine egne bygninger.

2000'erne

Internettet vælter det hele

Internettet og dets massive indflydelse bliver ved med at vokse igennem 2000'erne. Internettet får også en kæmpe påvirkning på journalistikken. Nyhedsstrømmen bliver konstant. Abonnementerne på aviserne falder, fordi læserne kan finde indhold gratis på nettet. Løssalget i butikkerne daler kraftigt. Journalister skal nu skrive, filme, klippe og publicere – ofte på én gang.

Kurt Strand peger også på, at internettet ændrede journalistens rolle markant.

“Det har jo ændret journalisten fra at være dem, der næsten havde monopol på at bestemme, hvad der skulle ud i det offentlige rum, til at alle i princippet kan kommunikere hvor som helst, når som helst og om hvad som helst,” siger han.

Uddannelsesleder for journalistuddannelserne på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Henrik Berggren, påpeger, at teknologiske fremskridt både har påvirket og fortsat påvirker branchen og uddannelsen. Samtidig understreger han, at de grundlæggende journalistiske værdier i undervisningen er uændret.

“På grund af den teknologiske og markedsmæssige udvikling har der været masser af skift. Jeg gik selv på skolen i 80'erne, og da jeg gik til optagelsesprøve, skrev vi på en skrivemaskine. Men de grundlæggende journalistiske dyder og etik er uforandret,” siger han.

1998

Konkurrence ændrer spillet, og Illustreret Bunker udgiver for første gang

Der åbnes to nye journalistuddannelser i Danmark. Én ved Syddansk Universitet og én ved Roskilde Universitet. Uddannelserne bliver oprettet, fordi Danmarks Journalisthøjskole bliver kritiseret for at være for ensidig og venstreorienteret.

Journalistuddannelsen på Syddansk Universitet minder på flere områder om modellen fra Danmarks Journalisthøjskole med optagelsesprøve og praktik.

På Roskilde Universitet bliver uddannelsen bygget mere akademisk op med fokus på teori kombineret med praktik.

Samme år udkommer første udgave af Illustreret Bunker.

1962

Et fag bliver en institution

Danmarks Journalisthøjskole (DJH) oprettes i Aarhus.

Danmarks Journalisthøjskole bliver oprettet, og skolen bygger direkte videre på kurserne fra 1946 og gør journalistuddannelsen til en mere fast del af uddannelsesforløbet. Et ophold på skolen bliver obligatorisk som led i journalistuddannelsen.

Journalistuddannelsen varer fire år og har til formål, at eleverne bliver ansat på aviser, radio og tv.

Journalist Kurt Strand, der selv har gået på DJH, fortæller, at aviserne i mange år blev betragtet som den “rigtige” journalistik.

“Da jeg selv skulle i praktik i 1977, kunne man ikke være fuldtidspraktik på for eksempel DR. Man skulle også i praktik på en rigtig avis,” siger han.

Uddannelsen er bygget op, så man har 2,5 års undervisning på skolen af undervisere. Derefter har man 1,5 års praktik på en redaktion. Der bliver optaget omkring 230 elever årligt på uddannelsen efter en optagelsesprøve.

Journalistik er “vigtigere end nogensinde”

Her tegner Bunker historien fra skrivemaskiner til ChatGPT.

2008

DMJX bliver til

Danmarks Journalisthøjskole fusionerer med Den Grafiske Højskole, der blev grundlagt i 1941, under det nye navn Danmarks Medie- og Journalisthøjskole. De to uddannelsesinstitutioner fortsætter i fire år med selvstændig styring, hvor Den Grafiske Højskole ændrer navnet til Mediehøjskolen, og Danmarks Journalisthøjskole beholder sit eget navn.

Journalistikken møder design, foto og visuel kommunikation.

2010'erne

Multimediernes indtog og tillidskrise

Facebook og senere Instagram bliver centrale platforme, som vi oplever i dag. Mange nyheder flytter sig over på de sociale medier, og mediebrugerne får flere af deres daglige nyheder igennem dem. Det er især de unge, som bliver påvirket af platformene. Her spiller influencere og internetpersonligheder en kæmpe rolle.

Journalister kæmper derfor ikke kun om at bringe nyhederne først, men også om brugernes opmærksomhed på sociale medier.

På grund af den store indflydelse fra sociale medier er arbejdet og formidling på platformene også blevet en fast del af skoleskemaet, fortæller Henrik Berggren.

“Der arbejdes med formidling på sociale medier i flere forløb. Det er en del af Journalistisk Metode og brugerforståelse-forløbene,” siger han.

Fake news bliver samtidig også en reel udfordring. Journalistikkens troværdighed på den internationale scene er ikke længere givet. Under den amerikanske præsidentvalgkamp i 2016 og coronapandemien øges debatten om falske nyheder for alvor.

Men selvom tilliden til medierne er udfordret flere steder i verden, mener Kurt Strand stadig, at stærke medier spiller en afgørende rolle.

“Det er vigtigere end nogensinde, at der er medier og journalister, man kan stole på,” siger han.

2026

80-års jubilæum

80 år siden de første journalistkurser i Aarhus. Fra mesterlære på redaktionerne til en moderne medieuddannelse.

Fra skrivemaskiner til digitale platforme og kunstig intelligens.

Journalistuddannelsen har udviklet sig i takt med en branche, hvor teknologi og nye medier igen og igen har ændret måden, journalistik bliver produceret og formidlet på.

I dag optages hvert år 224 journaliststuderende på DMJX.

Trods store forandringer mener uddannelsesleder Henrik Berggren stadig, at journalistikkens grundlæggende rolle består.

“Nogle mediehuse har været her i hundredvis af år, og de kommer også til at være her om 10 år. De vil stadig spille en vigtig rolle i den offentlige samtale,” siger han.

2020'erne

AI banker på døren og udflytningen fra bunkeren

DMJX i Aarhus flytter fra den gamle “Bunker” på Olof Palmes Allé til skolens nye bygninger i Katrinebjerg. Men ikke kun bygningens fundament ændres. Også journalistikkens. Kunstig intelligens begynder nemlig at kunne producere journalistisk lignende indhold.

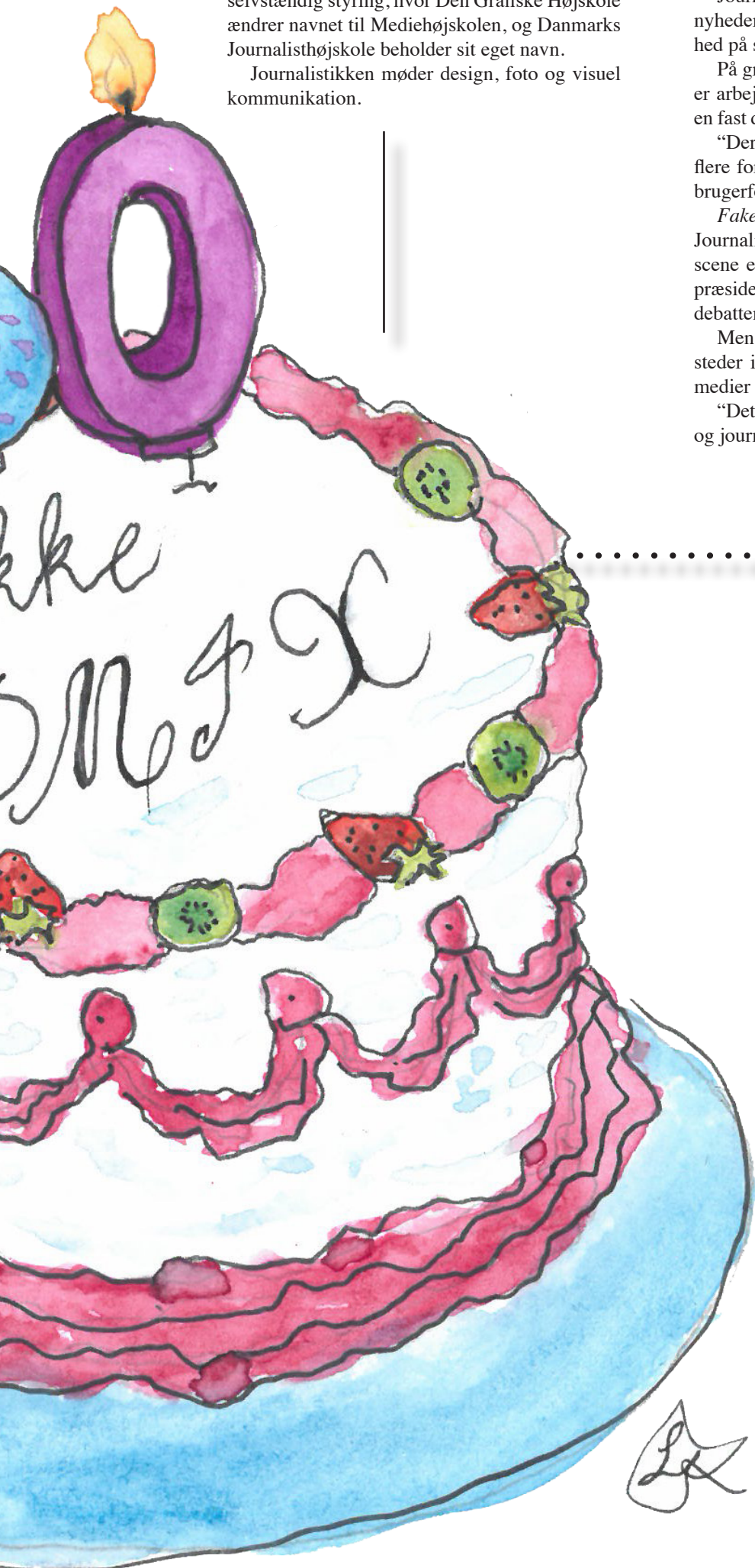
Med lanceringen af ChatGPT i 2022 begynder en ny æra i den digitale verden. Kunstig intelligens bliver en ny del af hverdagen. Journalister får et nyt værktøj, men de får måske også samtidig en ny journalistisk konkurrent. De studerende på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole begynder at få undervisning i kunstig intelligens, og i stedet for at gøre emnet til et tabu bliver det en fast del af uddannelsen.

“Vi kommer til at have mere fokus på, hvordan man bruger AI som noget læringsudviklende. Det bliver et journalistisk værktøj. Det er indlysende, at det kan bruges. Man skal bare passe på med ikke at overdrage de studerendes arbejde til kunstig intelligens,” siger Henrik Berggren.

Han mener, at kunstig intelligens både kan gavne og forny journalistikken. Men det er vigtigt at være opmærksom på de risici, der følger med, understreger han.

Skriftlige kilder:

- Lex.dk
- AU Historie
- Kulturministeriet: “Fake news og tillid til medier” (2020)

Som journalist-spirer får man en masse regler og principper introduceret i 'Journalistikkens Grundtrin': Tak altid ja til kaffe, journalistik bliver til i samarbejde, og ens journalistiske habilitet må aldrig kunne drages i tvivl på grund af politiske, ideologiske eller økonomiske forhold.

Men i en tid, hvor et enkelt *like* kan spores og fortolkes på mange måder, rejser det spørgsmålet om, hvorvidt man som journaliststuderende kan tillade sig at *like* indhold af politisk karakter på de sociale medier uden at bringe sin troværdighed i fare.

Men hvad mener Mette Mørk?

Spørger man uddannelseskoordinator og lektor ved Danmarks Medie- og Journalisthøjskole samt medforfatter til 'Journalistikkens Grundtrin', Mette Mørk, henviser hun til Berlingskes Medias regelsæt for deres ansatte.

"Journalisternes – eller andre redaktionelle medarbejders habilitet må ikke kunne drages i tvivl. Dette vedrører forhold af både politisk, ideologisk og økonomisk art. Journalister bør ikke være medlemmer af foreninger, politiske partier eller andet, der kan drage deres journalistiske integritet og motivation i tvivl," står der i regelsættet.

Mette Mørk er selv opmærksom på, hvordan hun fremstår på sociale medier – ikke mindst fordi både studerende og kilder følger med.

"Jeg er Facebookvenner med mange studerende, men de kan kun se det indhold, jeg gør offentligt. Jeg synes, man skal være opmærksom på, at kilderne jo også tjekker dig ud som journalist, og at man skal kunne tåle et eftersyn," siger hun.

I samme ombæring nævner hun også, at man i gamle dage havde et kursus om, hvordan man som studerende skulle agere på sociale medier.

"Det kan da være, vi skal genindføre det igen?," spørger Mette Mørk.

Den blanke stemme

Esben Schjørring, journalist og politisk redaktør på Altinget, har i et forsøg på at opnå den højeste grad af tilstræbt objektivitet valgt at stemme blankt ved kommunal- og folketingsvalg.

For ham handler det om at gøre sit job lettere for sig selv ved ikke at tilhøre en politisk lejr.

"Det er jo ikke anderledes end en sportsjournalist, der siger, at nu arbejder jeg med dansk fodbold, og så skal jeg ikke stå på lægterne med en bestemt farve trøje på," siger Esben Schjørring.

Han har dog ikke ambitioner om aldrig at

stemme igen og ser kun sit valg som en midlertidig beslutning og som en nødvendighed, så længe han plejer omgang med Christiansborg politikere i sit daglige virke.

"I det øjeblik jeg ikke er politisk redaktør mere, så sætter jeg mit kryds igen," siger Esben Schjørring.

På spørgsmålet omkring den tilstræbte objektivitet, journalister gerne skulle lægge for dagen, peger Esben Schjørring også på

det ideal, som ligger i

at de kan gå ud i verden og danne deres egne holdninger til dansk politik, hvor værternes holdning ikke skal fylde noget.

"Folk læser og hører en masse forskellige ting, og hvis jeg kan være en del af det grundlag, de benytter til at danne deres eget syn på verden og træffe deres egne valg om, hvor de sætter deres kryds, så er min mission fuldført," siger Esben Schjørring.

Journalister kan ikke

Undskyld, hvad *likede* du?

Selvom du ikke deler åbent ud omkring dine politiske holdninger og overbevisninger, så efterlader dine *likes* digitale fodspor på de sociale medier. Har disse *likes* betydning for din opfattede neutralitet?

TEKST: ANDREAS FROST JESPERSEN

ønsket om at agere så neutralt som muligt.

"Den etik, der ligger i tilstræbelse er vigtig. Man skal huske på, at vores idealer ikke er falske, bare fordi vi ikke indfrier dem. Vores idealer er jo dem, der regulerer os," fortæller han.

Igen handler det for ham om den troværdighed, man som journalist skal gøre sig fortjent til hver dag både *on-* og *offline*.

"Troværdighed og tillid er jo noget, andre mennesker har til en. Det er jo ikke noget, man kan kræve- eller bare hævde, at de har til en. Det er jo noget i ens adfærd. Og ens digitale adfærd, synes jeg, her betyder noget," siger Esben Schjørring.

I Esben Schjørring og hans podcastmakker Jakob Nielsen, ansvarshavende chefredaktør på Altingets, podcast '#dkpol', er ambitionen at give lytteren nok information til,

adskille sig fra deres egne erfaringer

Lektor i medier og kommunikation ved Aalborg Universitet i København, Bolette Blaagaard, anfægter ideen om den apolitiske journalist.

Hun peger på, at allerede i valget af emne og vinkel bliver al journalistik politisk i bred forstand.

"Ligesom alle andre kan journalister ikke adskille sig fra sine erfaringer, værdier og baggrund – og det giver ikke nødvendigvis bedre journalistik at lade som om, de kan," siger Bolette Blaagaard.

Hun mener, at gennemsigtighed med journalistens holdninger kan give bedre journalistik og give læseren mulighed for at vurdere journalistikken i lyset af journalistens holdninger.

"Jeg synes ikke, at der er noget galt i, at den enkelte læser ved, hvad den enkelte

journalist mener, da det kan sætte deres arbejde i en kontekst og giver dem muligheden for at kritisere og forholde til sig journalistens arbejde på en anden måde," siger Bolette Blaagaard.

Men vil det ikke bare give skyts til f.eks. politikere, der får stillet kritiske spørgsmål, til at gå efter manden og ikke bolden?

"Der er jeg måske naiv, men jeg vil håbe, at når det er en professionel samtale mellem to professionelle, en politiker og en journalist, at de vil have en samtale om emnet og ikke personerne," siger Bolette Blaagaard.

Her peger hun på, at særligt lokaljournalistikken har en tilstræbelsesværdig norm.

Der, hvor lokaljournalistikken endnu lever, dækker journalisterne ofte det lokalsamfund, de selv arbejder og bor i, og derfor får læserne også mulighed for at kende mennesket bag bylinen.

"Mange kender jo de lokale journalister, man ved godt, hvem vedkommende er. Så der er jo ikke noget nyt i, at man kender journalisten og kan gå direkte til dem," siger Bolette Blaagaard.

Men har mit *like* så konsekvenser?

Sidder du nu som journaliststuderende og får svedige hænder over alle de politiske videoer, du har *liket* – så frygt ej! Selvom man godt kunne foranlediges til det, så er dine *likes* ikke noget, som praktikantchef ved Ekstra Bladet Jesper Nielsen sidder og screener din Instagram konto for.

Ligesom Esben Schjørring vurderer han også *liket* til at være af mindre betydning, men udelukker ikke at det kan spille en rolle.

"Et *like* kan jo betyde mange ting. En ting er, at du *liker* et opslag fra Enhedslisten. Det betyder jo ikke nødvendigvis, at du er enig med Enhedslisten," siger Jesper Nielsen.

Han opfordrer dog de studerende til at tænke sig om, når de bevæger sig rundt på de sociale medier og lade de politiske ytringer forblive i skrivebordsskuffen, også selvom han endnu ikke har måtte vælge nogle fra på den baggrund.

"Men det er da klart, at når man overvejer, at man skal have nogle ansatte, så undersøger man jo lidt nærmere, om hvem de er. Men jeg har ikke oplevet før, at det er skyld i, at jeg har skulle vælge nogen fra, på grund af at jeg har forvildet mig ind på en Facebook og set, at vedkommende har skrevet et eller andet," siger Jesper Nielsen.

Lost in translation: what it means to be an international student in Denmark's media system at DMJX

It is not just about journalism education, but about what it prepares students for and whether that aligns with the Danish media landscape they are studying within.

TEXT: ANKITA BAIDYA

ILLUSTRATION: NIELS PLENGE

At the Danish School of Media and Journalism, international students arrive each year to study journalism in English, learn reporting skills, and experience a Nordic media environment often associated with press freedom and strong professional standards. But interviews with staff, students, and alumni suggest a more complicated reality beneath the surface.

A programme not primarily aimed at Danish journalism

Line Schmeltz, who teaches corporate communication at DMJX, explains that the programme's core purpose is not specifically tied to training journalists for Danish newsrooms.

She says the primary goal is "to prepare the student for working with sustainability strategy and communication," implying that while the programme is designed for "both" Danish and international contexts, its orientation is broader than the Danish media industry. Her answers suggest that while international students are part of the institution, their integration into the Danish media sector is not the central outcome the programme is built around.

"More geared towards the international media market"

A different perspective comes from Joshua Coe, a former student of the Erasmus Mundus Journalism Master's programme in Journalism, Media and Globalisation, who now serves on its advisory board and previously worked as a teaching assistant at DMJX. Joshua Coe explains that his motivation for joining the programme was both professional and academic. He says,

"I wanted more hands-on experience reporting abroad, not just living overseas, but also wanted to better understand the function of journalism in society across different media cultures."

However, he believes the programme is not primarily designed around Denmark as a job market.

"From my own experience, the Erasmus Mundus Journalism program is more geared towards the international media market," he says.

Joshua Coe adds that most students in his cohort aimed to stay in Europe, but not necessarily in Denmark unless they al-

ready had personal ties. He also describes Denmark as a relatively limited market for international journalists. While he acknowledges that roles exist, he says they are few and often concentrated in a small number of English-language outlets such as The Copenhagen Post and The Local Denmark.

Language as opportunity and barrier

Across all interviews, language emerges as one of the most decisive factors shaping international journalism careers in Denmark.

Joshua Coe argues that Danish is not always necessary for journalistic work, particularly for correspondents working for international outlets. However, he stresses that language significantly shapes access and depth of reporting. He explains that while journalists "can work without it," their work becomes "richer, more informed and more plentiful" if they learn Danish. He adds that learning the language "gets to the essence of the correspondent's work: helping to translate one society for another." At the same time, he is clear about the limits. If the goal is to work in Danish journalism, he says, "you absolutely have to speak Danish."

He notes that the few internationals working in Danish journalism are typically either from neighbouring countries, have Danish family ties, or work in the small number of

English-language publications. Line Schmeltz similarly suggests that while international graduates may not be excluded from the labour market, opportunities are limited. She says some graduates can work in "large companies where English is the corporate language," implying that communication and media

roles in Danish remain more restricted.

Institutional distance from career outcomes

Anna Kathrine Nejrup, counsellor for international students at DMJX, provides an institutional explanation for this gap.

She clarifies that international undergraduate students at DMJX are exchange students who "do not leave DMJX with a full degree, but go home and graduate at their home university."

Because of this structure, she explains, "we do not talk to them much about the Danish media landscape or global journalism careers." She adds that this is "not really relevant, since they will not graduate from DMJX."

and gaining international experience, but less clear in terms of long-term career pathways, especially in Denmark.

This uncertainty reflects a broader question raised across interviews: whether the programme is designed to prepare students for a Danish media career at all.

Staying in Denmark: possible but limited

For Joshua Coe, the biggest challenge international journalism students face is not education itself, but staying in Denmark after graduation. He says the "biggest challenge for international journalism students in Denmark today is simply staying in Denmark as journalists in the long term." He points to immigration rules and the absence of clear freelance pathways for non-EU journalists.

"There's no digital nomad visa, and self-employment routes are generally difficult to access in practice," he explains.

Instead, many international graduates shift into communications or other adjacent fields. Coe suggests this is less a failure of education and more a reflection of structural conditions in Denmark's labour market and immigration system.

A quiet gap between education and industry

The result is not a clear contradiction, but a quiet gap between education and professional reality.

International students at DMJX are trained in journalism, but their access to the Danish media industry depends heavily on language, immigration status, and market size, factors largely outside the classroom.

As Coe puts it, the experience is still meaningful, particularly for understanding media systems and developing reporting skills. But it also reveals something more structural: that journalism education in Denmark does not necessarily guarantee entry into Danish journalism.

When asked about if the international students are expected or realistically even can become a part of the Danish job market, Line Schmeltz acknowledged that they are "not expected" to work in Denmark after graduation, although "some of them will be able to work in large companies where English is the corporate language," again highlighting language being one of the main deciding factors.

Hence, the institution prepares students for a more fluid, international media landscape while the industry they are physically studying in remains largely national.

Students navigating uncertainty

International students themselves describe a more uncertain picture.

Students such as Yash Shingan and Shreya Nair describe DMJX as a place that provides strong journalistic training and exposure to different media systems, but they also point to uncertainty about what comes next.

They describe the programme as valuable for learning journalistic methods

Hvorfor spørger medierne Janni Re

De er ikke eksperter i fodbold, politik eller samfundsforhold. Alligevel bliver de brugt som kilder i en historie om dansk landsholdsfodbold. Historien gled hurtigt videre gennem nyhedsstrømmen. En kort reaktion. En hurtig debat. En historie blandt mange andre historier, der i løbet af få timer bliver skubbet ned gennem feeds, notifikationer og breaking-bjælker. Men kort efter begyndte artiklen at leve videre et andet sted. På LinkedIn satte journalisten Sebastian Peebles ord på noget, han mener fylder mere og mere i moderne journalistik. "Kendiskilden."

TEKST: AMANDA LUND MADSEN
FOTO: KASPER SØHOLT

“**S**kal Brian Riemer fyres?” Spørgsmålet var enkelt. Svaret skulle være hurtigt. Efter fodboldlandsholdets fejlslagne VM-kvalifikation blussede debatten om landstræner Brian Riemers fremtid op, og B.T. sendte spørgsmålet videre til en række kendte danskere. Blandt dem var Janni Ree og Thomas Skov. Ingen af dem er fodboldeksperter. Ingen af dem har professionel baggrund som trænere, analytikere, eksperter eller sportsdirektører. Alligevel blev deres holdninger brugt som kilder i en historie om dansk landsholdsfodbold. Historien gled hurtigt videre gennem nyhedsstrømmen. En kort reaktion. En hurtig debat. En historie blandt mange andre historier, der i løbet af få timer bliver skubbet ned gennem feeds, notifikationer og breaking-bjælker. Men kort efter begyndte artiklen at leve videre et andet sted. På LinkedIn satte journalisten Sebastian Peebles ord på noget, han mener fylder mere og mere i moderne journalistik. "Kendiskilden."

“Jeg tror ikke, der er nogen, der bliver klogere af det her. Det er rent spild af tid.

- Thomas Skov, journalist

I opslaget beskrev han kendiskilden som personer, der ikke nødvendigvis ved særligt meget om et emne, men som alligevel bliver brugt, fordi deres navn øger sandsynligheden for klik og opmærksomhed. Kritikken ramte hurtigt noget genkendeligt blandt journalister og mediefolk. Den hurtige reaktionshistorie, hvor det velkendte ansigt bliver en genvej til læserens blik. Men spørgsmålet er, hvorfor den type historier fylder mere og mere.

Opmærksomhed eller oplysning?

Og her deler vandene sig. På B.T.s underholdningsredaktion bliver historierne set som debatstof frem for klassisk ekspertjournalistik. Journalist Lykke Buhl Pedersen beskriver historierne som debatstof, hvor læserne selv kan være med. Nogle holdninger er ganske enkelt "sjove at høre", fortæller hun, og hvis kendte profiler kan få flere til at engagere sig i en historie, ser hun også en journalistisk værdi i det. Der ligger mere i kendiskilder end blot jagten på klik. De

skaber også følelser, debat og genkendelse. Publikum ved allerede, hvem personen er og har ofte en holdning til vedkommende, længe før artiklen er åbnet.

Hvor Ekstra Bladets ansvarshavende chefredaktør, Knud Brix, ser kendte stemmer som et naturligt supplement til den moderne nyhedsstrøm, trækker ansvarshavende chefredaktør på Fyens Stiftstidende, Poul Kjærgaard, en langt skarpere grænse. For Knud Brix er problemet ikke, at kendte mennesker udtaler sig om aktuelle historier. Problemet opstår først, hvis medier begynder at præsentere dem som eksperter. Han peger også på, at sociale medier har ændret hele nyhedsstrømmen. Kendte mennesker kommenterer allerede konstant på ak-

tuelle begivenheder, og hvis de siger noget interessant, samler medierne det op.

“De sociale mediers indtog gør, at enhver kendt kan stille sig op og give sit besyv med,” siger Knud Brix.

Men netop den udvikling bekymrer Poul Kjærgaard. Han anerkender uden tøven, at kendte mennesker tiltrækker klik og opmærksomhed. Men ifølge ham må genkendelse aldrig blive det afgørende kriterium for, hvem medierne vælger som kilder.

“Jeg foretrækker kloge kilder frem for kendte kilder,” siger Poul Kjærgaard.

Hvis spørgsmålet handler om en landstræners faglige niveau, bør man tale med mennesker, der faktisk ved noget om fodbold, mener han. Ellers risikerer journalistikken langsomt at bevæge sig væk fra sit eget for-

mål.

“Vi har en ambition om at gøre vores læsere klogere på det, vi skriver om,” uddyber chefredaktøren.

Ifølge Poul Kjærgaard er presset fra sociale medier og underholdningsplatforme reelt. Medier konkurrerer ikke længere kun mod andre medier, men mod TikTok-videoer, Instagram-feeds og en konstant strøm af indhold på brugernes telefoner. Men netop derfor skal journalistikken holde fast i sin rolle, mener han.

“Den dag vi giver op og siger: ‘så lad os bare lave journalistik om til underholdning’, så giver det jo ikke mening at udkomme,” siger Poul Kjærgaard.

e og Thomas Skov ind til fodbold?

Ver kendte profiler igen og igen brugt som kilder i nyhedsdækningen. Ukendt navn være forskellen på et klik eller en historie, ingen opdager.

det ikke er ekspertviden, medierne ringer efter. Han fortæller, at han ofte lader være med at svare, hvis han ikke føler, han faktisk har noget at bidrage med. I sagen om Brian Riemer havde han dog lyst til at sige noget, fordi hele refleksen omkring hurtigt at kræve fyringer provokerede ham. Thomas Skov kalder selv formatet for "holdningsjournalistik".

"Jeg tror ikke, der er nogen, der bliver klogere af det her. Det er rent spild af tid," siger han.

"Det er en win-win"

Hos Janni Ree bliver mekanismen beskrevet langt mere direkte. For hende handler det ikke nødvendigvis om ekspertise, men om synlighed. Om den værdi et kendt navn allerede bærer med sig, længe før artiklen er blevet åbnet.

"Vi er gode talerør, og vi har mange følgere. Folk lytter jo – der er en genkendelsesværdi," siger Janni Ree. Hun har været en offentlig figur i mere end 25 år og ved præcis, hvad hendes navn gør ved en overskrift.

"Hvis folk genkender navnet, klikker de ind. Er det en ekspert, de aldrig har hørt om, scroller mange bare videre," siger hun. Samtidig beskriver hun forholdet mellem medier og kendte profiler som noget gensidigt. Medierne får trafik, klik og genkendelige ansigter, mens de offentlige profiler får eksponering og holder sig relevante i offentligheden.

"Hvis du er meget åben og giver journalisterne noget, så får du også noget tilbage. Det er en win-win," forklarer Janni Ree.

Hun lægger heller ikke skjul på, at kendisstatus giver muligheder, som andre ikke nødvendigvis har adgang til. For i en medievirkelighed, hvor opmærksomhed er blevet en kampplads, har det velkendte ansigt en særlig værdi.

En stemme vi alle kender

Nyheder kæmper ikke længere kun mod hinanden, men mod hele den digitale støj af videoer, feeds og sociale medier, der konstant trækker i brugernes opmærksomhed. Og i den konkurrence bliver genkendelse et stærkt journalistisk værktøj. Ifølge forskningslektor på DMJX, Flemming Svith, fungerer kendte profiler anderledes.

"Journalisten låner opmærksomhed fra den kendte," siger Flemming Svith. Han peger på, at publikum allerede har en relation til kendte profiler. Man ved, hvem personen er, hvilken type historie man går ind til, og hvilken rolle personen spiller i offentligheden. Den kendte stemme kræver derfor mindre forklaring end ekspertens. Derfor kan den også være lettere at engagere sig i end en fagperson, man aldrig har hørt om. Men netop dér opstår forskydningen, mener Flemming Svith. Problemet opstår, når genkendelse begynder at veje tungere

end indsigt.

"Man får ikke aktiveret den viden, der findes om de ting, man diskuterer," siger han. Ifølge ham hænger udviklingen tæt sammen med den måde, medier konkurrerer på i dag. I opmærksomhedsekonomien bliver tempo, følelser og genkendelse ofte belønnet hurtigere end faglighed og nuancer. Det kan skabe et pres for at vælge de stemmer, der hurtigst kan fange publikummets interesse, også selvom de ikke nødvendigvis ved mest om emnet. Flemming Svith peger samtidig på, at udviklingen rejser et større spørgsmål om journalistikkens rolle. Hvis genkendelse i stigende grad bliver vigtigere end indsigt,

risikerer medierne ifølge ham at bevæge sig væk fra den klassiske ambition om at oplyse offentligheden gennem viden og faglighed. Spørgsmålet handler i sidste ende ikke kun om, hvem medierne vælger at ringe til, men om hvad journalistikken skal kunne i en tid, hvor opmærksomhed er blevet en vare.

Illustreret Bunker har forholdt kritikken for B.T., men avisen er ikke vendt tilbage inden deadline.

Når holdninger bliver indhold

Midt i diskussionen står de mennesker, medierne faktisk ringer til. For mens chefredaktører og journalister diskuterer værdien af kendiskilder, er de kendte profiler selv ofte helt bevidste om, hvorfor medierne vælger dem. Netop dét er paradokset i den type historier. For selv menneskerne, der medvirker i dem, virker nogle gange i tvivl om, hvor meget de egentlig bidrager med.

"Når jeg får de her beskeder fra B.T. og andre medier, så tænker jeg ofte 'har jeg en holdning til det her?'" lyder det fra Thomas Skov.

Thomas Skov griner lidt, mens han siger det, men spørgsmålet er reelt nok. For selvom han medvirkede i historien om Brian Riemer, er han samtidig meget bevidst om, at

Repræsentation er under lup hos JFM's medier

Diversitet i mediebranchen er de seneste år blevet et stort samtalemæne. Særligt hos de enkelte medier er det noget, man er begyndt at tage højde for. Kvinder og personer med anden etnisk baggrund end dansk er i søgelyset, når der skal ansættes nye, og fokus på repræsentativt kildevalg er kommet på dagsordenen hos JFM's medier.

TEKST: MAGNUS SEHESTED THORMANN &
RIGMOR JANIK
ILLUSTRATION: NIELS PLENGE

I 2025 var 31 procent af de personer, som enten udtalte sig eller blev omtalt i nyhederne, kvinder. Det viser undersøgelsen 'Ligestilling i nyhedsmediene' fra RUC, som udkom i januar 2026. Derudover har der i mange år været en kønsmæssig skævvridning, når det kom til ansatte ved de danske medier.

Men vægtskålen ser ud til at nærme sig en balance - særligt i forhold til sidstnævnte skævvridning.

Medierne har nemlig fået øjnene op for, ikke kun problemerne, men også løsningerne.

"Lige nu er der primært fokus på lige repræsentation af kønnene, og vi ser en del initiativer for især at øge den kvindelige andel af ansatte," siger Flemming Svith, forskningslektor ved DMJX.

Stine Eskildsen, chefredaktør på Horsens Folkeblad, kan nikke genkendende til denne udvikling.

Her fortæller Stine Eskildsen desuden, at helt konkrete retningslinjer i dag gør sig gældende, når medierne ansætter.

Horsens Folkeblad er en del af mediekoncernen JFM.

JFM's direktør Jesper Rosener siger til MediaWatch i 2023, at de har en klar målsætning, der lyder på, at mindst 30 procent af de øverste lederstillinger skal være besat af kvinder. I 2028 er målet en 50/50 fordeling.

"Der er lavet de her retningslinjer i JFM, fordi vi gerne vil diversiteten i mediebranchen og i ledelsen. Fordi vi ved, at det er en indiskutabelt god idé, at der er forskellige mennesker, der leder en butik," uddyber Stine Eskildsen.

Diversitet – Et journalistisk ansvar

Ifølge Flemming Svith er diversiteten ikke blot en indiskutabelt god idé – det er et decideret ansvar for medierne.

"Medierne skal jo på en eller anden måde afspejle virkeligheden. Man er altså nødt til at repræsentere de forskellige perspektiver, synspunkter, standpunkter og personer, der findes i virkeligheden," understreger Flemming Svith.

Ud fra JFM's CSR-rapport fra 2025 forklarer det tydeligt, at mediekoncernen anser diversitet som en drivkraft og vej til succes.

Diversiteten skal sikre bredere perspektiver, og at alle stemmer bliver hørt. Ifølge Stine Eskildsen giver det også den bedste oplevelse for læseren, hvis mediet har forskellige mennesker, der sidder og skriver til forskellige interesser.

"Hvis vi kun havde ansat kvinder på 20 år, så ville vores medie bære meget præg af

hvad der fylder i deres liv. Hvis vi kun havde ansat mænd på 70 år, så ville vores medie være et helt andet medie, fordi det ville være deres virkelighed, der ville blive altafgørende for, hvad der blev skrevet," forklarer Stine Eskildsen.

Fokus på mangfoldighed

Fællesnævneren for både Horsens Folkeblad og Århus Stiftstidende er fokuset på fordelingen

af køn, og

som Stine Eskildsen fortæller, så er

særligt kønsfordelingen i lederstillinger en høj prioritet.

"Hvis man ansætter til leder-

stillinger, så skal man altid se, om man kan finde en kvinde, fordi vi er i desperat mangel på kvinder i koncernen. Selvfølgelig skal man tage på kompetencer, men tesen er, at der altid findes en kvinde, der er lige så dygtig som den dygtigste mand," uddyber Stine Eskildsen.

Også hos Århus Stiftstidende har man den aktuelle arbejdsplads med i baghovedet under ansættelsesprocessen.

"Vi går selvfølgelig efter den bedste kandidat hver gang, men vi har også avisens sammensætning med i overvejelserne. Mændene skal altså godt nok være gode, hvis de skal slå en kvinde," siger Jan Schouby, chefredaktør på Århus Stiftstidende.

Stine Eskildsen peger også på, at det handler om, at alle skal have nogen, de kan spejle sig i.

"Det er rigtig godt for vores organisation, at vi får nogle kvinder i toppen særligt for en kvindelig leder som mig, der får nogle kvinder at spejle sig i, for det har jeg ikke haft før nu," uddyber Stine Eskildsen.

En gordisk knude?

Selvom både Horsens Folkeblad og Århus Stiftstidende udtrykkeligt fortæller, at de tager spørgsmålet om diversitet meget seriøst, og i høj grad gør en indsats for at skabe ligestilling på arbejdspladsen og i mediebranchen generelt, er der stadigvæk en problematik, der ikke er helt så let at løse.

Nemlig ansættelsen af personer med anden etnisk baggrund end dansk. Undersøgelsen "Dem vi (stadig) taler om – Etniske minoriteter i danske nyhedsmedier, lavet af

RUC fra 2022 understreger, at antallet af journalister med anden etnisk baggrund er meget begrænset. I undersøgelsen indgår Slots- og Kulturstyrelsens rapport over mediebranchens beskæftigelse, der fortæller at der i skrevne

at man på en eller anden måde skal have de mennesker, der nu engang er med forskellige baggrunde, bragt frem. Få dem hævet frem som nogle rollemodeller," siger Stine Eskildsen.

Den skæve medieverden

Den skæve repræsentation i medierne foregår ikke blot i de enkelte mediers sammensætning – det gælder også i høj grad for mediernes brug af kilder.

Akademikerbladet udgiver årligt en liste over de 50 mest citerede ekspertkilder i danske medier.

I 2025 udgjorde kvinder en tiendedel af listen.

Ifølge Jan Schouby, kan hverdagens passive valg være med til at gentage et kønsmønster, der forstærker en overrepræsentation i medierne.

"Som medie kender vi da godt til det at ringe til de sædvanlige og trofaste kilder, som vi ved kan give overskriftsværdige citater, men på den måde får vi ikke brudt den vedvarende skævhed," siger Jan Schouby.

Nødvendige mønsterbrud

Hvis man ønsker at tænke i nye baner, kan der være hjælp at hente.

"Det er en af grundene til, at jeg synes Jane Mylenbergs liste er så genial, fordi den baner vej for netop at bryde med de gamle vaner," siger Jan Schouby.

Jan Schouby henviser her til Jane Mylenbergs liste over flere hundrede kvindelige ekspertkilder, som hun løbende opdaterer og sender til alle danske nyhedsmedier.

Listen blev skabt som respons på underrepræsentationen af kvindelige ekspertkilder.

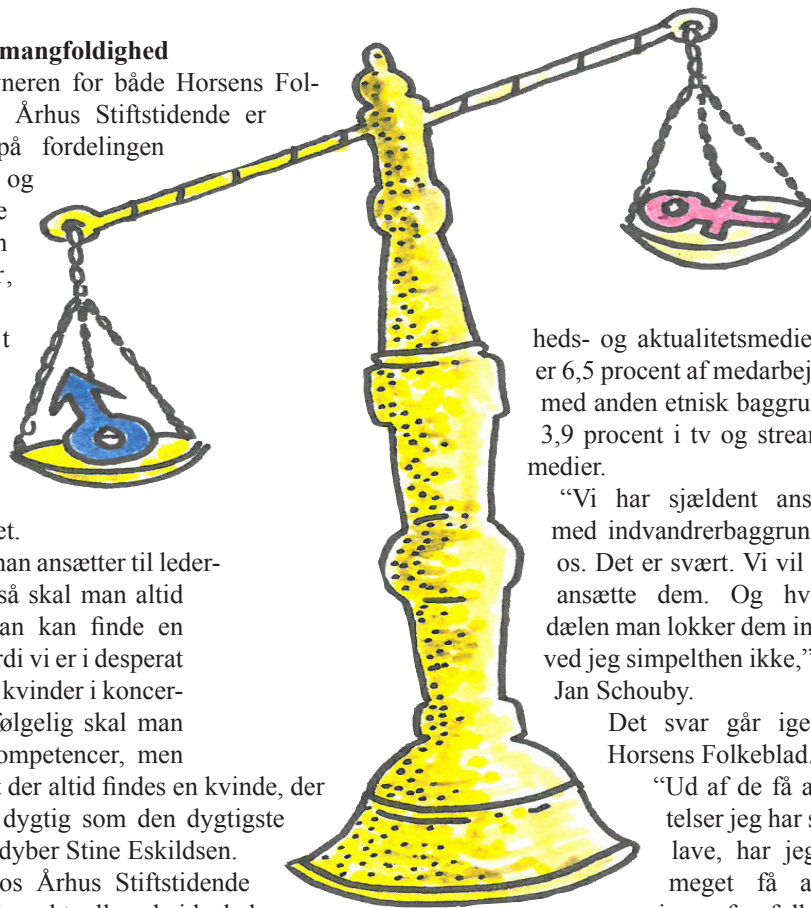
Et mikrokosmos af samfundet

Jan Schouby henviser til, at mangel på repræsentation i mediebranchen kan være en genspejling af de større problematikker i vores samfund.

"I nogle situationer er det for eksempel svært at gøre en kilde kvindelig – se bare i Århus, hvor borgmester og alle fem rådmænd er mandlige," siger Jan Schouby.

Ifølge Jan Schouby bliver mediernes kilde sammensætning derfor ofte et spejl af de eksisterende magtstrukturer i samfundet, hvor mænd fortsat fylder mest i ledende og politiske positioner."

"Derfor er vi ekstraopmærksomme på, at vi tænker på kildemangfoldighed i de situationer, hvor vi lige så godt kunne bruge en underrepræsenteret kilde," siger Jan Schouby.

nyheds- og aktualitetsmedier kun er 6,5 procent af medarbejderne med anden etnisk baggrund og 3,9 procent i tv og streamingmedier.

"Vi har sjældent ansøgere med indvandrerbaggrund hos os. Det er svært. Vi vil gerne ansætte dem. Og hvordan dælen man lokker dem ind, det ved jeg simpelthen ikke," siger Jan Schouby.

Det svar går igen fra Horsens Folkeblad.

"Ud af de få ansættelser jeg har skulle lave, har jeg fået meget få ansøgnings fra folk med anden etnisk baggrund end dansk. Om det så er, fordi de ikke vil det her job, eller fordi de ikke findes i samme grad, ved jeg ikke. Det er hverken et plus eller minus, at man er født et andet sted i vores øjne. Vi kigger på mennesker og kompetencer, vi kigger ikke på hudfarve," siger Stine Eskildsen.

Hvor problemet ligger, er svært at svare på. Men Stine Eskildsen peger på, at årsagen kan ligge i den allerede eksisterende medieverden.

Her er personer med anden etnisk baggrund i høj grad underrepræsenteret, og det kan derfor være svært for de personer, at se sig selv tage del i branchen, hvis ikke der er nogen at spejle sig i. I undersøgelsen fra RUC fra 2022 undersøges antallet af medarbejdere med anden etnisk baggrund i ni mediehuse herunder Berlingske og Jyllands Posten. Tilsammen har de ni mediehuse 1227 etniske danskere ansat, men samlet kun 17 ansatte med anden etnisk baggrund end dansk.

"Der er ikke nogen, de kan spejle sig i, og som kan vise vej. Det er da klart, at når det, du møder allermest, er en hvid mand på 62 år, så gider du hverken studere journalistik eller søge jobbet. Jeg tror, det handler om,

SØG TIMBUKTU FONDENS STUDIE LEGAT

SCAN QR KODEN
ELLER LÆS MERE PÅ
TIMBUKTUFONDEN.DK

PÅ

VIL DU GERNE PÅ REPORTAGEREJSE
UNDER DIN UDDANNELSE?

HAR DU EN PASSION FOR GLOBAL JOURNALISTIK
OG DÆKNING AF UDVIKLINGSFORHOLD?

25.000 KR.

Som studerende kan du søge Timbuktu Fondens studielegater på 25.000 kroner.

Pengene gives til undersøgende og nysgerrige projekter om udvikling, ressourcefordeling og retfærdighed.

Legaterne søges via en motiveret ansøgning med vægt på din histories emne, kilder, relevans, metode og udgivelse.

Ansøgningsfrist er mandag d. 3. august 2026

Mia Skovby ser sig selv som Klokkeblomst: “Jeg har br

På rekordtid har Mia Skovby gennemlevet en shitstorm og skaffet sig hendes evige jagt efter anerkendelse nok skal sikre

TEKST: LAURA KRISTENSEN & ALBA OLANDER
FOTO: MIKKEL ODD HØJGAARD

Mia Skovby sidder i sin lejlighed en lørdag aften i april 2025 og skriver en mail til Mads Brügger. Hun har kun mødt ham én gang – til Jan E. Jørgensens fødselsdagsreception på Christiansborg, som de begge havde crashet.

Tidligere på ugen fik Mads Brügger karantæne fra Christiansborg og måtte sætte sin sædvanlige politiske ‘stuegang’ på pause. Trods det begrænsede bekendtskab, tænker hun, at det her er hendes chance. Så hun skriver til Frihedsbrevets chefredaktør, at han bare skal sige til, hvis hun skal overtage stuegangen for ham, mens han har karantæne.

“Alle siger, at det værste, man kan få, er et ‘nej’. Nej, det værste man kan få er: ‘Hvad tror du selv din fucking nørd?’,” siger Mia Skovby.

Mia Skovbys indlysende umiddelbarhed lander hende vikarijobbet, og da hun nogle måneder efter har gået sin sidste stuegang og færdiggjort sin bachelor, fulgte hun samme opsigende model.

“Da jeg skrev ‘stuegang’, tænkte jeg, ‘fuck jeg skal bare have den fastansættelse. Gad vide, hvornår han spørger?’ Og så spørger han ikke,” forklarer Mia Skovby.

Hun skriver endnu en besked til Mads Brügger: Du skal bare sige til, hvis du mangler en politisk journalist.

“Det værste, der kan ske er, at han siger, jeg er talentløs. Det bedste, der kan ske er, at jeg får et job,” siger Mia Skovby.

Storhedsvanvittig jeg-journalistik

For Mia Skovby var der kun ét rigtigt medie for hende, da hun søgte praktik. På Euroman vidste hun, at hun kunne skrive, som hun ønskede. En grænsesøgende, udfordrende

“ Det værste, der kan ske, er, at han siger, at jeg er talentløs. Det bedste, der kan ske, er, at jeg får et job.

– Mia Skovby, journalist på Frihedsbrevet

jeg-journalistik, der ender med at blive kendetegnende for hende.

Den til tider provokerende skrivestil er også det, der få måneder inde i praktikperioden sender Mia Skovby i en *shitstorm*. I en reportage fra Kronprins Christians 18-års fødselsdag kommenterer hun gæsternes tøjvalg med beskrivelser som “Iklædt deres stiveste puds, kommer størstedelen af de kommune-repræsenterede piger til at ligne nogen, der er på vej til *prom night* på en amerikansk *high school*”.

Reportagen fremprovokerer en lavine af sure kommentarer fra forargede læsere. *Shitstormen* starter på Twitter, hvor blandt andre Liberal Alliances Solbjørg Jakobsen kalder Mia Skovby “smagløs” og artiklen “tåkrummende arrogant”.

Netop ordet ‘arrogant’ er et, hun ofte bliver konfronteret med.

“Folk læser mig som meget mere arrogant, end jeg er. Det er en fordom, men det er også et pres, for hvordan overbeviser jeg folk om, at jeg ikke er arrogant?” spørger hun sig selv og tænker lidt.

“Der er nogle ofre ved at være, som jeg er. Man kommer til at støde folk på manchetterne,” konstaterer hun.

Mia Skovby accepterer konsekvenserne af sin måde at udtrykke sig på, når de er berettigede, men *shitstormen*, som opstod på bagkant af reportagen fra kronprinsens fødselsdag, var ifølge hende ude af proportioner.

“Den shitstorm var så uberettiget. Jeg skriver, at dem, der ikke er kongelige, har noget billigere og lidt grimmere tøj på end dem, der er kongelige. Ja, selvfølgelig har de det,” forklarer hun.

Selvom *shitstormen* var hård at gennemgå - særligt i de første 24 timer, hvor hun følte, at alle på Twitter var ude med riven - ville Mia Skovby ikke

være den foruden.

“Det var det, der satte mig på landkortet og gav mig et navn. Jeg tror, jeg var blevet et navn alligevel, men det var fedt, at det skete så tidligt,” fortæller hun.

“Mads Brügger var ikke blevet opmærksom på mig, hvis ikke jeg havde skrevet, som jeg gjorde på Euroman. Men jeg havde heller ikke fået vikariatet for hans ‘stuegang’, hvis ikke jeg havde været til Jan E. Jørgensens fødselsdagsreception,” siger hun.

“Jeg er fucking Mikael Bertelsen”

Under optagelsessamtalen på Journalisthøjskolen får Mia Skovby spørgsmålet, om hun egentlig bare gerne vil være en stor personlighed. Til optagelsesprøven har hun besvaret flere spørgsmål ved at *namedroppe* personligheder i mediebranchen, som hun ser op til.

brug for, at folk fucking anerkender mig. Ellers dør jeg”

et job som politisk journalist på Frihedsbrevet. Hun er overbevist om, at hende en plads øverst på mediebranchens podium.

Mia Skovby kan i bagklogskabens lys godt se, at hendes besvarelser kan give indtryk af, at hun er hyperfikseret på store personligheder. Det er nok heller ikke helt forkert.

“Hvis man finder min blå bog, står der, at jeg om 10 år er den kvindelige Mads Brügger. Og jeg kan huske, at jeg fik den, og var sådan: ‘Det er fucking løgn, jeg er fucking Mikael Bertelsen!’ De ved ikke, hvad de fucking snakker om,” griner hun.

Foruden Mikael Bertelsen og Mads Brügger fremhæver hun ‘Monte Carlo’ med Peter Falktoft og Esben Bjerre som inspiration. Særligt deres kampagne for at stemme Allan Simonsen videre i ‘Vild Med Dans’ tilbage i 2013 står klart for hende.

“De mobiliserede en hel bevægelse og havde det mega sjovt. Jeg tænkte: ‘hvordan får jeg det så sjovt?’” forklarer Mia Skovby og fortsætter, “De er journalister. Okay, så

skal jeg også være journalist.”

Selvom forbillederne har ændret sig med tiden, er motivationen den samme. Mia Skovby vil have, at folk kender hendes navn. Det er også det, hun svarer på spørgsmålet til optagelsessamtalen.

“Jeg svarer, at jeg gerne vil være en stor personlighed, men at jeg ikke bare vil være en stor personlighed,” fortæller hun.

Optagelsessamtalen, som hun selv mener gik “fucking dårligt,” resulterer i første omgang i en standby-plads, men hun ender med at blive optaget, og da hun i 2021 starter på DMJX, tager hun sin fandanivoldskhed med sig ind på skolen.

“Jeg havde ingen respekt for de opgaver, der var kedelige. Jeg fuckede virkelig meget rundt på Journalisthøjskolen. Jeg lavede fandme mange dårlige ting,” fortæller hun.

På toppen af podiet

Mia Skovby er ærlig og besidder en selvindsigt som de færreste kan bryste sig af. Man kan blive i tvivl om hun nogensinde har hørt om janteloven. Det er i hvert fald ikke en lov, hun efterlever.

“Jeg er klokkeblomst. Jeg har brug for, at folk fucking anerkender mig. Ellers dør jeg,” siger hun.

Mia Skovby fortæller med en selvironi og et glimt i øjet, der vidner om, at man skal tage det meste, hun siger, med et gran salt. Hendes behov for at underholde virker som en grundpræmis for hende. Det er tydeligt, at hun trives i centrum.

Når hun med en ironisk, laissez-faire distance underholder med anekdoter om sin vej ind i mediebranchen, synes hun både overskudsagtig og selvsikker, men Mia Skovbys selvtillid er ikke vandtæt.

“Jeg snakker meget og kan godt lide at fylde meget men ikke på en overdrevent usympatisk måde,” siger hun.

Spørgsmålet om hvorvidt hun er ligeglad med, hvad andre tænker om hende, foranleder en – for Mia Skovby – usædvanlig lang

tænkepause.

“Det tror jeg, at jeg er blevet. Og så alligevel ikke. Du kan nemt pille ved mit ego. Hvis du ved, hvor du skal pille, kan du smadre mig fuldstændig,” fortæller hun.

Egoet har hun sat på spil flere gange for at blive den journalist, hun selv har idoliseret. Hendes karriere er som en perlerække af satsninger, der er lykkedes, fordi hun vidste, hvad hun ville og troede på, at det kunne lade sig gøre. Og fordi hun var klar til at tage konsekvensen i det usandsynlige scenarie, at det skulle fejle.

Håndgribelige karrieremål er vigtige for Mia Skovby. Hun har store ambitioner og ser det som en selvfølge, at hun kan indfri dem. Det er bare et spørgsmål om tid.

“Jeg cyklede en tur den anden dag og tænkte, ‘Gad vide, hvordan jeg kommer til at dække et Tour de France?’” siger hun.

“Det er ikke sådan noget: Blive glad, få det godt med mig selv, få et liv, jeg er stolt af. Nej, jeg vil bare godt dække et Tour de France,” forklarer hun.

Men ambitionerne stopper ikke den dag, hun står i de franske alper og agerer sportsjournalist for en stund. Hun vil gerne op på den helt store journalistiske klinge og modtage den mest prestigefyldte anerkendelse, mediebranchen kan præstere.

“Jeg gad godt vinde en Cavling en dag. I mange år betød det intet for mig, men nu gad jeg sgu godt. Det, tror jeg, er mit nye mål,” siger Mia Skovby.

Et samarbejde adskilt af tusindvis af kilometer endte med en Oscar-statuar

I dokumentaren 'Mr. Nobody Against Putin' var samarbejdet mellem Helle Faber og hovedpersonen præget af afstand, sproglige barrierer og hemmelig kommunikation, men filmen udviklede sig til et af årets mest prisvindende filmprojekter.

TEKST: SIGRID ERIKSEN BØGNER
FOTO: TIL BURGER

Da 'Mr. Nobody Against Putin' vandt en Oscar i marts, stod filmproducer Helle Faber med statuetten i hånden. Men bag succesen gemmer sig et samarbejde, der flere gange var ved at bryde sammen. For hovedpersonen og nøglekilden befandt sig i en lille russisk provinsby, hvor han måtte skjule sit arbejde, filme alt materialet alene og kommunikere gennem oversættere.

Videomaterialet der var alle risici værd
Dokumentarfilmen tog for alvor form, da der opstod en unik mulighed, der krævede handling. David Borenstein, der er instruktør på filmen, havde gennem en tredjepart fået fat i noget videomateriale, der viste hvordan en russisk skole, efter Ruslands invasion i Ukraine 2022, var blevet underlagt massiv statspropaganda. Bag kameraet stod Pavel Talankin, også kaldet Pasha, skolens aktivitetsansvarlig og videograf, der var blevet beordret til at dokumentere den nye politiske linje.

Da David Borenstein viste materialet til Helle Faber, var hun ikke i tvivl.

"Jeg husker, at jeg tænkte, at det bliver svært, men vi bliver nødt til at lave den film. Det er et unikt indblik i, hvad der foregår i Rusland," siger hun.

Pasha valgte i protest at sende disse optagelser ud af landet. Det er disse optagelser, der er grundlaget for dokumentaren, og årsagen til at han senere måtte flygte.

Et samarbejde på afstand

Et samarbejde med en kilde mere end tusind kilometer væk er svært. Når kilden samtidig skal holde sit arbejde skjult, ikke kan kommunikere på samme sprog og står for al videoproduktion selv, er det nærmest umuligt, uden at samarbejdet kommer på prøve.

Mens Pasha hemmeligt sendte videomateriale ud af landet, stod Helle Faber på den anden side af processen, og forsøgte at skabe struktur omkring projektet, der til tider syntes at være umuligt.

Helle Faber er dansk filmproducer og indehaver af Made in Copenhagen, som også er det produktionsselskab, der står bag do-

kumentaren. En af de mange vigtige roller, Helle Faber havde under produktionen af dokumentaren, var at opretholde en tillidsfuld kildekontakt med Pasha og have overblik over hans planer og tanker om at forlade Rusland sammen med David Borenstein.

"Jeg tror, det allerførste, jeg sagde til ham, var, at hvis vi skal lave den her film, så er du nødt til at rejse. Jeg ved ikke, hvor du skal rejse hen, men det vil jeg gå i gang med at finde ud af," siger hun.

En altafgørende tillid

Samarbejdet foregik gennem ugentlige opkald med Pasha over en krypteret linje med en oversætter. Det var også her, at han sendte sit videomateriale til dem. Under disse telefonsamtaler forsøgte de at få arrangeret et møde i Istanbul, som var et af de få steder man kunne tage hen som russer uden at bruge visum.

Der gik et helt år før Helle Faber fik mulighed for at møde Pasha.

"Det er svært at opbygge tillid, når man sidder så langt fra hinanden og ikke kan møde hinanden i virkeligheden. Så faktisk var tilliden heller ikke særlig stor, da vi så endelig mødtes efter et år i Istanbul," siger Helle Faber.

Tilliden til Pasha var altafgørende for at projektet kunne lykkes. I starten af samarbejdet, var der nogle misforståelser på grund af oversættelserne, der gjorde kommunikationen mellem Pasha og dokumentarholdet svær. Men da der kom en ny oversætter på, blev kommunikationen og tilliden bedre. Her var en tydelig kommunikation især essentiel for tilblivelsen af dokumentaren.

Da projektet hang i en tynd tråd

For at dokumentaren skulle blive en realitet, var Pasha nødt til at rejse ud af Rusland, inden de kunne udgive den. Men det endte med at blive en stor udfordring for produktionen.

"Der var masser af tidspunkter, hvor projektet hang i en tynd tråd. Og med visummet til Pasha, var der flere gange, hvor vi tænkte, hvad fanden gør vi?," fortæller Helle Faber.

På trods af alle udfordringerne, finder dokumentarholdet i sidste ende en løsning, og efter tre år kan Pasha endelig forlade Rus-

land. I al hemmelighed tog han afsted da skoleåret var omme, for at vække mindst mulig mistanke. Selvom Pasha var taget afsted med en returbillet, vendte han ikke tilbage efter sommerferien.

En rebel der tør handle, når noget føles forkert

Et langt tæt samarbejde med flere udfordringer, har dog også betydet at Helle Faber og dokumentarholdet har lært Pasha godt at kende, og har gjort sig mange tanker omkring hvordan han skal fremstilles i filmen.

"Han er en rebel og et meget følelsesstyret menneske. Når der er noget, der føles forkert, så bliver han nødt til at reagere på det. Det er en del af hans karakter," fortæller Helle Faber.

Noget af det første man ser i dokumentaren er, at Pasha siger sit job op, i frustration over den retning skolens undervisning har taget. Men da han får kontakt med David Borenstein og Helle Faber, trækker han sin opsigelse tilbage, og har fået en nyopfundet gejst til at fortsætte sit arbejde med at dokumentere hverdagen på skolen.

"Det handler ikke om en politiker, men et helt normalt menneske, som ikke vil finde sig i den propaganda der foregår. Det vigtige en dokumentar som denne kan, det er at give et indblik i hvad det betyder, når nogen stiller sig op mod regimet," siger hun.

Pashas humor, er et af de karaktertræk, dokumentarholdet har valgt at fremhæve, fordi det fungerede som en modvægt til filmens portrættering af konsekvenserne af krigen.

Det ser man for eksempel, da han i filmen optog en af sine oprør på skolen. I scenen ser man Pasha løbe hen og skrue op for Lady Gagas cover af USA's nationalsang, han har sat til at spille i skolens højtalere. De samme højtalere som normalt spiller den russiske nationalsang for eleverne.

Reaktionerne hjemme i Karabash

I det hemmelige samarbejde med Pasha, lå der en risiko forbundet med, hvordan Pashas hjemby ville reagere på filmen. Ville han blive mødt med forståelse eller udstødelse?

"Der er selvfølgelig nogen, der synes, at han er en kæmpe landsforræder, men han har

også fået rigtig meget god respons," fortæller Helle Faber.

Af sikkerhedsmæssige grunde har dokumentaren ikke haft nogen distribution i Rusland, men den er alligevel blevet illegalt delt med folket i Karabash.

Helle Faber fortæller, at den russiske efterretningstjeneste, FSB, samtidig har været forbi skolen, hvor Pasha optog sine videoer og fortælle dem, at de skal lade som om, han ikke findes længere.

Til trods for at Pasha i flere år har filmet eleverne på skolen og i smug sendt materiale ud af Rusland uden at noget kendte til det, har han fået en stor indirekte støtte fra sin hjemby. De har været opmærksomme på, ikke at give noget information til pressen, der kunne skabe en ulempe for Pasha.

"Når den russiske statskontrollerede presse har henvendt sig til forældrene, så har de sagt, vi har ikke set den. Hvad for en film? Den kender vi ikke," fortæller Helle Faber.

Fra stilhed til globalt spotlight

"Det var meget surrealistisk. En ud-af-kropen-oplevelse. Alle dem, der var omkring os græd. Og jeg tror bare, vi var sådan lidt i chok," fortæller Helle Faber, om øjeblikket de vandt en Oscar for bedste dokumentar.

Men det øjeblik var ikke det vigtigste for Helle Faber, når hun ser tilbage på arbejdet med filmen.

"Vi er de første danskere, der har vundet en BAFTA og en Oscar, og det har selvfølgelig også været nogle sindssyge øjeblikke, men jeg vil sige, at det væsentligste øjeblik var, da vi vidste, at nu var han i sikkerhed," siger hun.

Mens resten af holdet kunne vende hjem efter prisuddelingen, lever Pasha nu i asyl et sted i Europa. Hans opholdssted holdes hemmeligt af sikkerhedshensyn. I marts blev Pasha udpeget som udenlandsk agent af Rusland.

"Nu skal Pasha i gang med at bygge sit eget liv op i Europa," siger Helle Faber.

“Nu skal Pasha
i gang med at
bygge sit liv
op i Europa.

– Helle Faber, producer på
‘Mr. Nobody Against Putin’.

Er en journalistisk baggrund en fordel i kommunikationsfaget?

To journalister fortæller om at skifte branche, behovet for nye kompetencer og om at tage journalistikken med over på den anden side af mediebranche-hækken.

TEKST: CLARA KJELLERUP SEIGNEURET
ILLUSTRATION: SABA PEDERSEN

På DMJX hersker idéen om, at journaliststuderende uddanner sig til at arbejde med journalistik og at kommunikationsfaget er for kommunikatørerne. Uden for DMJX' mure forholder det sig dog en smule anderledes. Ifølge Danmarks Journalistforbunds medlemstal arbejder cirka 650 uddannede journalister i krydsfeltet mellem kommunikation og presse i henholdsvis staten, kommuner, regioner eller andre offentlige arbejdspladser. Desuden arbejder cirka 600 journalistuddannede medlemmer med kommunikation i det private. Der tegner sig imidlertid et billede af, at en betydelig mængde journalister, i dag brødføder sig af kommunikationsarbejde, der adskiller sig fra de traditionelle journalistiske dyder.

For Casper Suk Thorlacius, uddannet journalist fra RUC, var et brancheskift ikke lige til. Da han i 2020 forsøgte at bytte journalistikken ud med et job inden for kommunikation, oplevede han, at hans journalistiske erfaring ikke var en genvej. På trods af omkring syv års erfaring som skrivende journalist, blev han til jobsamtalerne gang på gang overgået på grund af manglende erfaring med pressehåndtering og kommunikation. Overvejelserne om at skifte journalistikken ud, opstod efter en

decideret brancheskifte.

“Jeg manglede motivationen og nok også den indignation, som jeg kunne se andre journalister havde. En drivkraft til at lave store afsløringer eller vælte en minister. Jeg havde den momentvis, men den var ikke stærk nok,” fortæller Casper Suk Thorlacius.

Vejen ind i kommunikationsfaget var hård, men da det endelig lykkedes ham at lande en kommunikationsstilling hos Dagrofa, var der ingen tvivl om, at det var det helt rigtige. I dag er han ledende presserådgiver i Vurderingsstyrelsen.

Journalistiske værktøjer i en ny facon

For kollegaen Rebecca Hegelund så brancheskiftet anderledes ud. Efter nogle år som freelancejournalist hos TV 2 Fyn, tog hun sig i 2019 en tænkepause. Da hun uddannede sig til journalist på RUC, blev hun opfostret til, at den fornemste opgave var at informere borgerne og agere den fjerde statsmagt. Virkeligheden på et nyhedsmedie stemte dog ikke overens med idealerne.

vate passion for svømning. I modsætning til sin kollega oplevede hun ikke store udfordringer ved selve skiftet, men udfordringen lå i at komme i gang. Det handlede om at lære at bruge de journalistiske værktøjer på en ny måde.

“Der gjaldt nogle andre spilleregler, og der var nogle andre begrænsninger, som jeg ikke var vant til,” fortæller hun.

Nye profiler og færre journalister

For godt 10 år siden var der, ifølge en vurdering fra Dansk Journalistforbund, over 900 DJ-medlemmer, langt overvejende uddannede journalister, ansat i kommunikationsstillinger på offentlige overenskomster. I det private lå antallet på omkring 800-900 medlemmer. Det fremgår af en artikel fra fagbladet

kerne klart frem.

“Vi skal omsætte dét, vores fagfolk mener er korrekt, så folk ude på den anden side kan forstå det. Det kan være rigtig svært at omsætte noget komplekst til noget forståeligt, men det er jo helt klassisk journalistik,” siger Casper Suk Thorlacius.

Selv om han ofte møder skepsis fra journalister, oplever han, at hans journalistiske baggrund kan skabe forståelse hos dem. Dermed ikke sagt, at pressen altid mener, at de får de svar de ønsker, i det tempo de ønsker.

“Jeg sidder i en styrelse som meget ofte er udsat for kritik i pressen. Men jeg oplever faktisk en ret fin dialog, og en relativt stor gensidig respekt,” siger han. Begge kollegaer ser deres journalistiske baggrund som en fordel, fordi de har en generel forståelse for mediernes virkelighed.

“Vi har redskaberne til at stille de rigtige spørgsmål hos vores fagfolk, så de hurtigt kan levere et brugbart svar,” siger Rebecca Hegelund.

God kommunikation kræver faglighed

Kommunikationsbranchen får, ifølge Casper Suk Thorlacius, forhåbentligt rigtig dygtige journalister, der kan bidrage til at formidle en organisations budskab klart og tydeligt.

“Det kræver kompetencer at kunne formidle et budskab, og det ved vi jo de facto, at journalister er i stand til. Det mener jeg, at man kan vinde i en organisation eller virksomhed ved at tage en journalist ind,” siger han.

Spørger man selvstændig kommunikationsrådgiver og tidligere forperson for DJ Kommunikation, Mona Louisa Flouberg Bastholm, er mange journalistuddannede i kommunikationsfaget “hamrende dygtige”. Men det kræver en vilje til at blive dygtig inden for området. Hun understreger samtidig, at journalister skal passe på med at tro, at de kan gå direkte ind i kommunikationsarbejde uden en teoretisk og praktisk forståelse for forretning og strategi.

“Det er to meget forskellige fagligheder. Det man tager med sig fra DMJX er i høj grad et håndværk og en evne til at producere til mennesker, men med udgangspunkt i en ret tydelig målgruppe. Det er ikke ens betydende med, at man kan gå ud og lave god kommunikation,” siger Mona Louisa Flouberg Bastholm.

Forskellen mellem de to fagligheder, støttede Rebecca Hegelund også på, da hun begyndte i kommunikationsbranchen. Selv har hun suppleret sin journalistiske faglighed med kurser i strategi, for at bygge ovenpå sit håndværk og lære at tænke den kommunikation, hun i dag formidler som mere helhedsorienteret. Fra en organisation til mennesker frem for mennesker til mennesker.

Hvis man allerede som journaliststuderende ser tvivlende på en journalistisk fremtid, mener Mona Louisa Flouberg Bastholm, at man vil kunne drive en fremtid i kommunikationsbranchen rigtig langt, hvis det er formidling til mennesker, der driver én.

“Men det er ikke nemt. Det er ikke et skift, man bare laver,” siger hun.

ellers god årrække hos Sjællandske medier. Men der skulle ske noget nyt.

“Jeg tror, at det begyndte at hemsøge mig en lille smule, at jeg fik lov til at lave alt muligt, men aldrig rigtig blev specialist inden for noget,” fortæller han.

Casper Suk Thorlacius kunne have gået efter et job på et af hovedstadsmedierne, hvor en udsigt til en hverdag med logistiske benspænd ville blive en stopklods. I stedet gik jagten ind på et

“Det var meget hurtige nyheder, fede rubrikker og clickbait. Jeg blev udfordret på ræset, og oplevede ikke, at der var tid til at nuancere,” fortæller Rebecca Hegelund.

Nyhederne var i højere grad præget af sensation og konflikt, og det blev en svær balance for hende. Hun så heller ikke sig selv som den store vagthund. Da Rebecca Hegelund søgte og fik sit første kommunikationsjob hos Dansk Svømmeunion, kunne hun forene sin faglighed og pri-

Journalisten fra 2015.

En mulig forklaring på faldet i antallet af journalister i kommunikationsfaget kan findes i ministerierne, hvor profilen for særlige rådgivere har ændret sig, samtidig med at antallet af stillinger er steget siden ordningen blev indført i 2001.

I en artikel fra fagmediet Kforum fra januar i år fortæller ph.d.-studerende Harald Brønd om sin kortlægning af de særlige rådgiveres baggrund i den tidligere regering i 2022. Hans analyse viser, at journalister i høj grad er blevet erstattet af policy-professionelle med erfaring fra politik og kommunikation. Udviklingen skyldes ifølge Harald Brønd, at det konkrete pressearbejde i stigende grad varetages andre steder i det politiske system, mens de særlige rådgivere i højere grad understøtter ministrenes politiske arbejde. Politik udformes i dag med øget opmærksomhed på mediernes præmisser og på, hvordan indholdet kommunikerer og opfattes.

Journalistik i pressetjeneste

Trods det ændrede mediebillede er presserådgivernes rolle ikke blevet mindre. De to kollegaer bruger fortsat deres journalistiske værktøjer og beskriver arbejdet som en opgave med at nuancere komplekse sager for journalister. Research, tekstforfatning og vinkling er stadig centrale greb, og nyhedstrekanten bruges til at få sagens

Kan vi byde på lidt ekstra uddannelsesstøtte?

Få Weekendavisen til halv pris hvis du er under 30 år.

50%
RABAT

TEMA:
KULTUR

Kommentar fra
TEMA-redaktørene

TEKST: AMALIE HERMANSEN, JOHANNE ELINA
NIELSEN & SOFIE BUNDSGAARD

I denne udgivelse sætter vi fokus på kultur og på den journalistik, der forsøger at forklare, hvem vi er, og hvorfor vi gør, som vi gør.

I en medieverden præget af breaking, algoritmer og konstant opmærksomhedskamp bliver kulturjournalistikken ofte betragtet som det bløde stofområde.

Men kultur er ikke bare kunst, musik og bøger. Kultur er vores vaner, vores identitet, vores fællesskaber og vores måde at forstå verden på.

Hvad sker der med et samfund, når fordybelse bliver en mangelvare? Hvilket ansvar har medierne, når almindelige mennesker – og børn – bliver offentlige fortællinger? Og hvad mister vi, hvis journalistikken fjerner sig fra de miljøer og mennesker, den skal repræsentere?

Vores skribenter har undersøgt, hvordan kultur former både mennesker, medier og samfund. De har set nærmere på de tendenser, der præger kulturlivet og kulturjournalistikken netop nu: fra eksponering og identitet til lokal forankring, opmærksomhedsekonomi og behovet for langsom refleksion.

Læs om:

Hvordan Rachel Ellebye voksede op foran kameraet i Årgang 0 – længe før sociale medier gjorde privatlivet offentligt – og hvilke etiske spørgsmål det rejser, når børn bliver en del af offentlige fortællinger.

Hvorfor Emil Kondrup insisterer på at tale fra og til provinsen i en branche, der i stigende grad centraliseres omkring København, og hvad det betyder for fremtidens lokaljournalistik.

Hvordan klassisk musik kæmper for plads i en medieverden præget af scrolling og afbrydelser, hvor fordybelse er blevet en mangelvare.

Og hvorfor kulturjournalistik fortsat spiller en vigtig rolle som et sted, hvor vi kan forstå samtidens strømninger, relationer og identitet i et langsommere tempo.

TEMA håber, du vil lade dig kultivere.

Rachel fra 'Årgang 0'

TEKST: KATINKA BLICHER BOLTHER
FOTO: CARL STUBKJÆR RAVNBÆK

Fortsat fra forsiden

“Jeg frygtede, at folk ikke ville tro på, at jeg blev mobbet. At de ville sige: ‘Vi kan se i ‘Årgang 0’, at du har masser af veninder,’” fortæller hun.

Filmholdet var forstående og undgik skolesammenhænge i perioden. Sådan var det hele vejen igennem. Deltagerne havde ret til at sige til og fra. Og familierne havde

mer over deres børn. Forældre har stor frihed til at træffe beslutninger på deres børns vegne, så længe de holder sig inden for lovens rammer.

Men journalisten har også et ansvar for at vurdere, om medvirken er det rigtige for barnet. De presseetiske regler understreger, at børn kræver særlige hensyn, fordi de ikke selv kan overskue konsekvenserne.

Ser man udelukkende på børnenes retigheder, kan de sammenlignes med sårbare kilder, forklarer Thomas Pallesen, lektor ved Danmarks Medie- og Journalisthøjskole og

slutning om deltagelse i ‘Årgang 0’. Hun beskriver tilrettelæggerne som respektfulde og søde. Familierne havde desuden adgang til en psykolog, og børnene fik undervisning i pressehåndtering.

En brøkdel af et menneske

Som journalist kan man langt hen ad vejen følge de presseetiske regler. Men ofte må man supplere med sit eget etiske kompas.

“Vores intention var at give et ærligt billede af familiernes liv og deres erfaringer undervejs. Det var vigtigt, at man kunne have sympati med alle familierne, nogle man kunne identificere sig med i stedet for at lægge afstand til dem,” siger Anne Hjort.

Målet var, at familierne skulle føle sig trygge. Også når programmerne blev sendt og seernes reaktioner begyndte at tikke ind.

Ifølge Thomas Pallesen handler journalistik ikke kun om at fortælle historier, men også om at tage ansvar for de mennesker, der bliver fortalt om. Han beskriver det med den Løgstrupske tanke, om at man bærer noget af den andens liv i sine hænder.

“Man har ansvar for, hvordan det andet menneske bliver taget imod. Man har altså ikke kun ansvar for selve tv-produktionen. Det er en form for dobbeltansvar,” forklarer han.

For Rachel Ellebye har det været vigtigt, at hun kunne være 100 procent sig selv på optagelserne. Og hun har altid kunnet genkende sig selv i programmet. Det var dog langt fra alt, som kom med i det endelige cut.

“Jeg har været nødt til at gøre folk opmærksom på, at det her kun er en brøkdel af mit liv, det de ser på skærmen,” fortæller hun.

Seerne lærte en tv-version af Rachel Ellebye at kende. Derfor betyder det meget for hende, at den oplevelse for de fleste har været positiv.

“Det her er kun en brøkdel af mit liv

– Rachel Ellebye fra ‘Årgang 0’

mulighed for at trække sig fra programmet, når som helst, hvilket én familie gjorde.

Hvem passer på børnene?

Rachel Ellebye var 13 år, da hun selv gav udtryk for, at hun ikke ville filmes i skolen. Men små børn har sjældent sproget til at forklare, når noget føles forkert.

På papiret er det forældrene, der bestem-

underviser i medieret.

Han har et par råd til dem, der skal arbejde med børn i pressen. Start med at spørge barnet. Alle har ytringsfrihed, også børn. Spørg forældrene. De bestemmer juridisk over barnet. Sæt dig i barnets sted. Hvad hvis det var dig selv?

Rachel Ellebye har aldrig følt sig udstillet eller været bitter over sine forældres be-

Fremtiden er uvis

I dag er det ikke længere kun tv-programmer, der giver fremmede mennesker adgang til andre menneskers liv. Sociale medier har gjort eksponering til en del af hverdagen. Det har medført nye refleksioner om medvirken.

“Det nye, der er sket, er, at vi begynder at tale om fremtiden. Om mulig skade. Det er jokeren, den ubekendte. Og vi er ikke enige om, hvor meget den faktor skal tælles med. Hvor stor betydning den har,” fortæller Thomas Pallesen.

For Rachel Ellebye har hendes medvirken i ‘Årgang 0’ medført flere frynsegoder end

' vokse op på skærmen

“Jeg frygtede, at folk ikke ville tro på at jeg blev mobbet. At de ville sige: Vi kan se i 'Årgang 0', at du har masser af veninder.

– Rachel Ellebye fra 'Årgang 0'

negative konsekvenser, mener hun.

Hun har for nylig uddelt en pris til Danish Beauty Awards. Hun har deltaget i Vild Med Dans. Og så har hun medvirket i alt fra Ekstra Bladet-interviews til et afsnit af GirlTalk-podcasten.

“På et lidt mere personligt plan har jeg lært at turde mere, komme ud af min komfort zone og tale foran andre. Jeg har mødt så mange gode mennesker,” siger Rachel Ellebye.

Hvad deltagelsen i 'Årgang 0' skulle ende med at betyde for Rachel Ellebye, kunne hverken hendes forældre eller produktionen have spået. Faktisk kom det bag på produktionen, at programmet nåede en million seere på tredje år.

Rachel Ellebye og de andre medvirkende blev kendisser, før de kunne stave til deres eget navn. Anne Hjort tror, at programmet blev en succes, fordi seeren kan identificere sig med deltagerne.

“Jeg synes, at det lykkedes os at skabe en dokumentarserie, der var interessant, nærværende og relevant, samtidig med at vi havde respekt for de medvirkende,” siger hun.

Nu ruller en ny sæson af serien over skærmen: 'Årgang 20'. Men hvor Rachel Ellebye og de andre familier trådte ind i projektet uden at kende konsekvenserne af at dele deres liv med hele Danmark, vokser den nye generation op i en tid, hvor eksponering allerede er blevet en naturlig del af hverdagen.

Kameraet er ikke længere noget, der kun dukker op et par gange om året med et tv-hold. Det ligger i lommen på os alle sammen. Nogle af forældrene i 'Årgang 20' lever endda af at dele deres familieliv online som influencere. Denne gang ved familierne langt bedre, hvad det vil sige at vokse op med andres blikke rettet mod sig.

Emil Kondrup taler fra og til provinsen –

Som journalist bosat i provinsen står Emil Kondrup i kontrast til den kulturelle I en tid hvor lokaljournalistikken er i krise, kan

TEKST: LEA KAA SAND SØRENSEN
FOTO: ELISE DAĞDEVIREN

På sin Instagram-profil deler Emil Kondrup ud af hverdagen i Skørping som journalist, far og mediepersonlighed. Og for ham har det haft sine arbejdsmæssige fordele at repræsentere noget andet end storbyen.

“Det gode ved at være landet, hvor jeg er landet, er, at når jeg er hyret ind til ting, er jeg det jo som mig selv, fordi jeg er en profil, som ikke bor i København. Og det er da helt sikkert, fordi det mangler at blive talt op, at man godt kan bo andre steder end København,” siger Emil Kondrup.

Det er, selvom Emil Kondrup ofte mærker, hvordan storbycentreringen i mediebranchen ofte gør, at han går glip af en masse uofficielt arbejde, som ellers er en gennemgående del af kulturen i branchen.

“Der er nogle netværksting, man ikke orker at tage til København for, som nok måske ville være gode på længere sigt. Sådan lige at tale med nogle mennesker og drikke nogle øl med nogen. Og der kan jeg mærke, at der tror jeg, at hvis jeg havde boet derovre, ville jeg i højere grad have fået sådan en *FOMO* af det,” siger Emil Kondrup.

Livet på skinner

Som medieperson bosat i provinsen er Emil Kondrup vant til at pendle til København for arbejde. Alligevel kommer han aldrig helt til at finde sig til rette med at skulle bruge søndag aften på et hotelværelse langt fra familien.

“Der er jo nogle perioder, hvor man er lidt mere væk hjemmefra end andre, og så prøver jeg ligesom at sige til mig selv, at så skal jeg huske, at når jeg er hjemme, så er jeg 100 procent hjemme. Og så er der ikke noget, der overhovedet trækker i mig for at skulle til et eller andet arrangement, så er jeg bare far, der skal hente børn og til håndbold med de andre fædre i byen,” siger han.

Men til trods for, at pendlerlivet er en præmis for at bo langt væk fra storbyen, ønsker Emil Kondrup at tale provinsen op. Og han håber, at hans platform kan bidrage til at nuancere synet på provinsen, der ifølge ham er mere mangfoldig end den fremstilles som.

“Jeg synes, at provinsen mangler at blive talt en smule op. Det kan hurtigt blive sådan noget håndbold og Knorr-lasagne, og det, synes jeg, er en skam, for der bor rigtig mange mennesker, som har boet i storbyerne, og som siden har fået nogle andre behov i tilværelsen,” siger Emil Kondrup.

Journalistikken som demokratisk samlingssted

Emil Kondrup kan som medieperson og provinsbo blive et symbol på en del af løsningen på lokaljournalistikens krise. For hvis

afstanden fra journalist til lokalområdet bliver for stor, kan det ifølge Ralf Andersson, Centerleder for Mediernes Forskning- og Innovationscenter på SDU, få konsekvenser for journalistikkens rolle som demokratisk samlingssted.

“Vi kan se, at der er en risiko for, at de lokale historier ikke dækkes på samme måde som før, fordi der er færre lokale redaktioner og derfor færre lokale journalister. Og det gør, at vi risikerer, at borgerne oplever, at deres stemmer ikke bliver hørt på samme måde,” siger Ralf Andersson.

De seneste års udvikling tegner et billede af en branche, der grundet økonomisk pres istadig højere grad centrerer i landets storbyer. En opgørelse fra Journalisten viser, at hver tredje journalist er forsvundet fra de lokale mediehuse siden 2021. Samtidig viser tal fra en rapport fra Kulturministeriet, at over halvdelen af ansatte i mediebranchen i 2020 havde bopæl i Region Hovedstaden.

I takt med, at både redaktioner, netværk og potentielle arbejdspladser i stigende grad samler sig i København, bliver provinsen et sted, man skriver om, og ikke fra. Og udviklingen bekymrer Ralf Andersson, fordi en svækkelse af lokaljournalistikken i sidste ende kan betyde en svækkelse af den demokratiske sammenhængskraft.

“Du kan jo i sidste ende risikere at få et svækket demokrati, hvor der er mindre kontrol med lokale magthavere. Og så er der risiko for mindre sammenhængskraft, fordi man mister noget fælles historie og identitet. Og der er risiko for mere misinformation, fordi der ikke er nogen troværdige lokale medier til at skille tingene ad,” siger Ralf Andersson.

Tilstedeværelse er afgørende

Ralf Andersson er i øjeblikket i gang med et fellowprojekt på Constructive Institute i Aarhus, der undersøger, hvordan brugerinddragende journalistik kan bruges som værktøj til at genskabe relationen til brugerne på lokalmediernes. Og projektet peger på tilstedeværelsen i lokalområdet som det afgørende, hvis de lokale medier vil forblive relevante.

“Hvis de lokale medier skal overleve, så skal de i langt højere grad tænke relationen

til brugerne ind i processen og være i dialog med dem om, hvad de efterspørger. Fordi hvorfor skulle de i virkeligheden betale for noget, hvis de ikke synes det er relevant for dem?,” siger Ralf Andersson.

Ralf Andersson fastslår, at det handler om at række ud til lokale brugere og borgere, hvis man vil fastholde dem. Inddragelsen kan dog ske på mange forskellige måder, enten ved at lave åbne redaktionsmøder hvor

man inviterer borgere indenfor til dialog, ved at lave brugerpaneler på diverse digitale platforme eller ved at være til stede i kommentarsporet på en artikel.

Ambassadør for provinsen-fra provinsen

For Emil Kondrups vedkommende har hans job som selvstændig influencer og journalist givet ham muligheden for at bruge sin platform til at agere ambassadør for provinsen.

en nøgle til lokaljournalistikens

centralisering i mediebranchen, der i stigende grad skriver fra og til storbyen.

han så blive symbol på en del af løsningen?

“Jeg synes at provinsen mangler at blive talt en smule op. Det kan hurtigt blive sådan noget håndbold og Knorr-lasagne, og det, synes jeg, er en skam, for der bor rigtig mange mennesker, som har boet i storbyerne, og som siden har fået nogle andre behov i tilværelsen,”

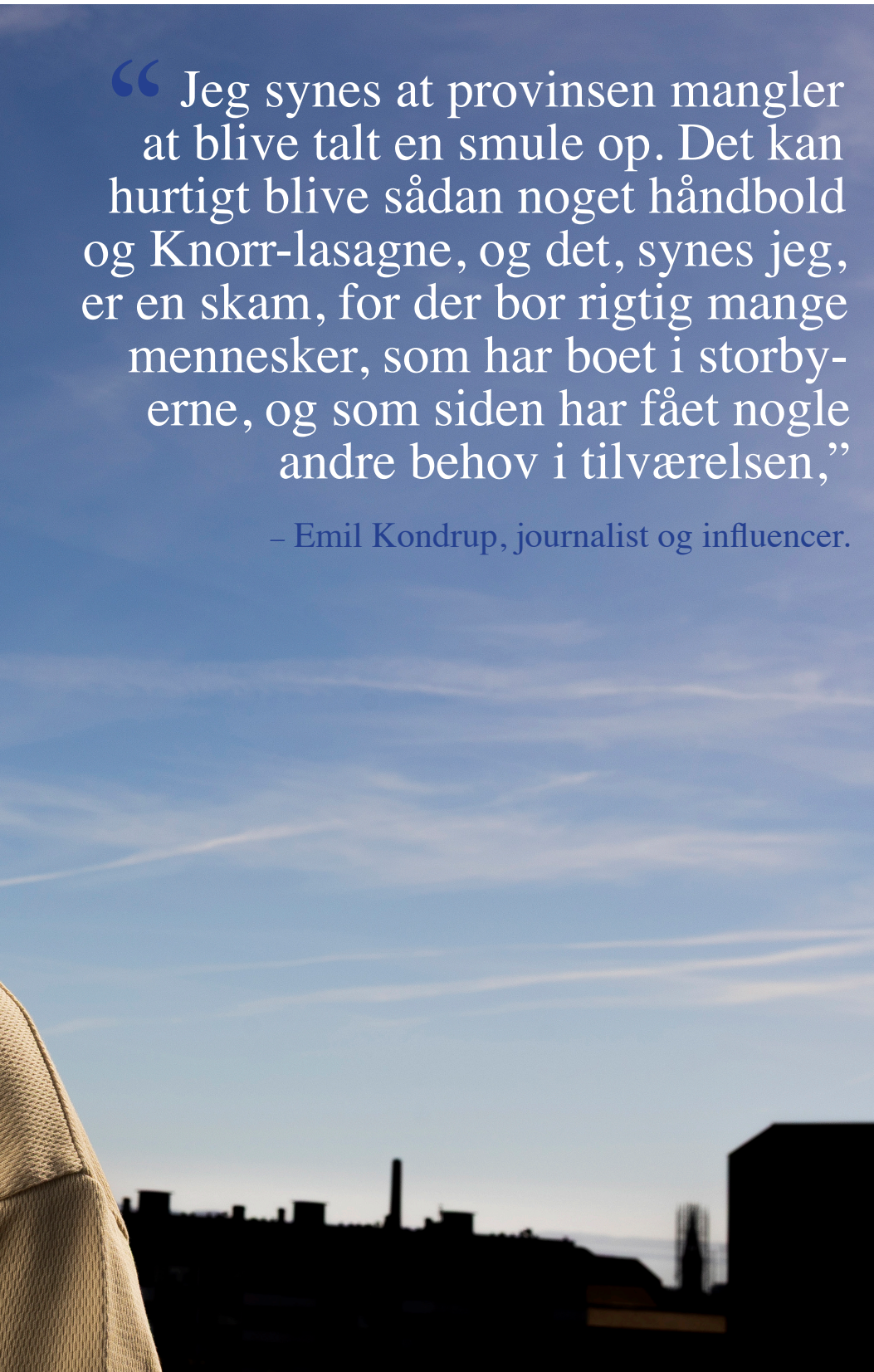
– Emil Kondrup, journalist og influencer.

benytte sig af i fremtiden.

Ifølge Ralf Andersson er der nemlig kun en mulighed tilbage, hvis mediebranchen vil sikre, at det fortsat i fremtiden skal være attraktivt og muligt at skabe lokaljournalistik, som er relevant og vedkommende for lokalmiljøet.

“Der er sådan set kun en mulighed tilbage, og det er at være nødvendig for brugerne og læserne. Og det kan være virkelig svært at være relevant og nødvendig, hvis man ikke ved, hvordan deres verden ser ud, og hvad der optager dem. Og det gør man jo selvfølgelig blandt andet ved at bo der og være der fysisk, men det gør man også ved digitalt at være til stede langt tydeligere,” siger Ralf Andersson.

Lokalt forankret, fysisk og digital tilstedeværelse i lokalområdet er ifølge Ralf Andersson afgørende for fremtidens lokaljournalistik.

I et opslag på Instagram d. 16 Marts sætter han ord på, hvordan der i koalitionen mellem medieperson og provinsbo er opstået både muligheden for og forpligtelsen til at tale provinsen op.

“I bilen, på vej hjem, slog det mig, at mit kald i livet må være at være ambassadør for provinsen. At vise folk, at livet kan være andet end at gi’ 10.000 kroner om måneden for 15 kvadratmeter og spise fastelavnsboller,

der smager af dild. For selvom jeg voksede op og tænkte, at det ikke kunne gå hurtigt nok med at komme væk fra Nordjylland, nåede jeg det aldrig. Og nu vil jeg aldrig væk. ’ Kh. Emil. Jeres ambassadør for provinsen’,” siger Emil Kondrup.

Emil Kondrups brug af sin platform til at agere en form for ‘ambassadør for provinsen’, kan da også være et bud på, hvilke værktøjer mediebranchen i højere grad bør

Når fordybelse bliver klassisk mu

TEKST: FILIPPA GULDBERG & SEBASTIAN BRUS ARENTOFT
FOTO: KASPER SØHOLT

Secund-screening, doomscrolling og push-notifikationer er hurtigt blevet reglen frem for undtagelsen. Ifølge pianist, radio- og tv-vært Mathias Hammer præger det ikke kun det moderne menneskes dagligdag, men også den plads klassisk musik får i mediebilledet.

Alligevel nægter Mathias Hammer at acceptere forklaringen om, at publikum blot er blevet dovent. For ham er det ikke lytterne, der har ændret sig mest – det er mediernes logikker, der har gjort fordybelse til en luksus og oplysning til et nicheprodukt.

Klassisk musiks udfordringer handler derfor ikke om publikums smag, men om måden genren bliver formidlet på, og hvorfor den fortsat bør have en plads i public service.

Genren betragtes ofte som niche, elitær og svær at engagere et moderne publikum i. Derfor bliver publikum ofte udpeget som problemet, når klassisk musik mister sin plads i medievirkeligheden. Men den forklaring køber Mathias Hammer ikke.

Han vender kritikken væk fra publikum. Han ser nemlig publikums adfærd som et vilkår og ikke som en fejl. For Mathias Hammer handler det i højere grad, om de redaktionelle valg medieerne træffer, når det handler om tid, fordybelse og oplysning.

Musikformidlingens magi

Gennem årene har musikeren leveret utallige fællesskabende øjeblikke med den klassiske musik i centrum og en Léonie Sønnings Musikpris i baglommen.

“Vi lever i en verden, hvor alting hele tiden skal være aktuelt og præget af gule bjælker og pressemøder,” siger han.

For ham er det tydeligt, det er ikke musiksmag, det er medielogik.

“
Det kræver en form for antidovenskab at begive sig i kast med klassisk musik

– Mathias Hammer, pianist,
radio- og tv-vært

en mangelvare, mister sik sin plads

Medieverden er domineret af hastighed og afbrydelser, som efterlader klassisk musik som et offer, der taber til det hurtige. Mathias Hammer mener, det er en kulturarv, der er værd at beskytte.

Han optræder blandt andet også i 'Den klassiske musikquiz' på DR1, 'Sangbogen' på P2, 'Hammers komponister' på DR Lyd og meget mere.

"Min mission er at få folk til at føle en glæde og en interesse i klassisk musik," siger han.

Mathias Hammer har en særlig relation til musikformidlingens magi og lever af at dele den med danskerne. Mathias Hammer når ud i stuerne og drysser klassisk-glimmer over sendefloden på DR's tv-og lydkanaler.

Selvom klassisk musik fylder meget i Mathias Hammers liv, er han også far til tre og lytter lige så gerne til Gnags som til Tjajkovskij.

"Jeg kan også godt lide rockkoncerter, popsange og Eurovision. Jeg er jo ikke anderledes end alle andre mennesker, jeg holder bare virkelig meget af lyden af instrumenter, der klinger, som de er bygget til," siger han.

Klassisk musik kræver noget af os

Ifølge Mathias Hammer er forklaringen på klassisk musiks udfordringer ikke, at det er publikum der er dovent.

"Den vil jeg egentlig gerne anholde den præmie," pointerer han.

Musikeren peger på, at der snarere er tale om den måde, vi mennesker forbruger vores tid på, der konstant er præget med forstyrrelser. Kulturforbrug sker i dag ofte parallelt med andre aktiviteter som second-screening.

Når en stor del af befolkningen alligevel ikke har et nært forhold til den klassiske

musik, vil han ikke forklare det med manglende vilje.

"Jeg vil meget nødtigt pege fingre ad, hvordan mennesker bruger kultur," understreger han.

Det er ikke et spørgsmål om, at publikum ikke vil engageres, men snarere om hvilke vilkår engagementet forventes at foregå på. Det kræver tid og koncentration.

Man skal starte med at lade sig overvælde

– Mathias Hammer, pianist,
radio- og tv-vært

"Det kræver en form for anti-dovenskab at begive sig i kast med klassisk musik. Det kræver fordybelse," forklarer han.

Musikoplevelsen kræver noget af sit publikum.

"Det er en god idé, før du går i operaen eller koncertsalen, at have sat dig bare lidt ind i, hvad det er, du skal opleve," siger han.

"Det kræver som minimum, at du slukker din telefon og ikke *second-screener*," uddyber han.

Når Mathias Hammer taler om at "slukke sin telefon", er det ikke en konservativ klagesang, men en konstatering af, at musikken ikke skal eller kan modtages i fragmenter. Klassisk kultur har aldrig været tænkt som let underholdning. Han henviser til indskriften på Det Kongelige Teater: "Ej blot til lyst."

"Vi gør det jo ikke bare, fordi vi skal have nogle lette kalorier og grine og have det sjovt. Vi gør det faktisk, fordi det kan give os mere indsigt og mere forståelse i os selv og andre," fortæller musikeren.

Oplysning, ikke opdragelse

Mathias Hammer afviser præmissen om, at han skal opdrage sit publikum.

"Der er en hårfin balance mellem opdragelse og oplysning, opdragelse bliver meget let belærende," siger han.

Medierne har pligt til at oplyse og introducere forskellige emner som klassisk musik – og det skal formidles ordentligt.

"Det er Danmarks Radios og også min forpligtelse at servere det i den lækreste mulige indpakning," uddyber han.

Ikke som tvang, men fordi formidlingen bygger på en tro om, at klassisk kultur har værdi og relevans i nutidens samfund.

I DR Byen er det klart, det er ikke publikums manglende engagement, der er problemet, hvis man spørger Mathias Hammer.

Det er formidlingen og ikke mindst de valg, medierne træffer.

Mængden af kulturel "bland-selv-slik", der ligger lige foran alle os danskere er enorm. Der er uendeligt indhold, og det kræver noget af én, hvis man er ny i den klassisk-musikalske verden, forklarer Mathias Hammer.

En central del af vores kulturarv

Hvis man lytter til klassisk musik på P2 eller går en tur i DR's koncertsal for at høre symfoniorkesteret, så tager man del af et statsstøttet initiativ.

"Det er klart, at klassisk kunst kræver støtte for at være bredt og ikke være i et elitært, nyrigt nordsjællandsk reservat," siger han.

Klassisk musik præger fortsat DR's dagsorden, for det står skrevet i deres public service-kontrakt, at de skal formidle klassisk kultur lige såvel som popkulturen.

Statsstøtten til klassisk musik rejser også spørgsmål om økonomi og relevans. Kritikken lyder blandt andet, at en genre, der kræver offentlig støtte for at overleve, måske ikke længere har bred folkelig opbakning.

Den tankegang afviser Mathias Hammer dog. For ham kan kulturarv ikke gøres op i kroner og ører.

"Man kan godt fra en nyliberal side sige, at det er kunstigt åndedræt. Men der er nogle ting, der er værd at støtte og finansiere, og det mener jeg jo, at klassisk musik er," siger han.

For Mathias Hammer står det klart, at vores samfund ville miste essentielle blodbaner, hvis public service i klassisk musik blev afskaffet.

"Vi ville miste en fuldstændig central del af vores kulturarv, som er en del af vores sammenhængskraft, en del af vores samfund, en del af vores demokrati, en del af vores åndelighed og vores almene dannelse," forklarer han.

Faktisk mener Mathias Hammer, at vi ville blive en svagere nation og lidt dårligere mennesker af at afskaffe offentlighedens frie adgang til klassisk musik.

Til dem, der er nysgerrige på klassisk musik, har pianisten en enkel opfordring:

"Man skal starte med at lade sig overvælde."

Bogreoler, pink tøj og popstjerner med cigaretter: Kultur er alt det, vi gør uden at tænke over det

Kulturjournalistikken er under pres. Samtidig fylder politik, breaking og økonomi mere og mere. Men hvad kan kulturjournalistikken og hvad mister vi, når den nedprioriteres?

TEKST: ANNA JUUL JØRGENSEN
ILLUSTRATION: SABA PEDERSEN

I blandt sektioner som POLITIK, SAMFUND, ERHVERV og DEBAT er den mere frie og små-udefinerbare, KULTUR. Den gren på medietræet, der stikker i alle retninger.

KULTUR-sektionen hører mange medier til.

Den rummer kunst og kultur, men også samfund og vi menneskers adfærd. Den bevæger sig i et spændingsfelt, der kan bruges som en afspejling af den tid, vi lever i og som et vindue til den tid, der har været.

Ordet 'kultur' stammer fra det latinske ord 'cultura' og betyder dyrkning. Kultur er altså noget, vi dyrker og tillærer os, noget vi former og opretholder. Måden, vi behandler andre mennesker på, agerer og reagerer, vores traditioner og vores værdier. Vi ser kulturen i alt det menneskeskabte omkring os, da det er et afkast af en kultur.

I kulturjournalistikken får tempoet lov at blive skruet ned, og læseren får verden forklaret i et langsommere, mere dybdegående tempo, der giver plads til sammenhæng, årsag og betydning.

Det var love at first sight.

"Kultur er jo nok i virkeligheden alt det, der er. Alt det menneskeskabte, som vi forbruger, vi indtager, tænker over og taler om," siger kulturjournalist, Chris Pedersen.

Chris Pedersen er 48 år. Han er barn af arbejderklassen og er vokset op i den østfynske havneby, Kerteminde.

"Det var dengang, hvor man ikke havde internet, men der var magasiner. En dag, da jeg var teenager, står jeg nede i kiosken og pludselig ser jeg et amerikansk Vogue," fortæller Chris Pedersen.

Siden har kærligheden til kulturformidling, kombineret med en interesse for antropologi og sociologi, bragt Chris Pedersen forbi flere indiemagasiner. I dag er han aktuell i DR's kulturpodcast, Popsmart. I podcasten undersøger han, i samarbejde med en udvalgt og oplagt gæst, aktuelle tematikker i populærkulturen.

"Hvorfor gør vi som vi gør?. Hvorfor går folk i én retning og ikke i en anden? Det er det, jeg synes er spændende ved kultur," siger Chris Pedersen.

At stikke fingeren i luften og mærke, hvad der sker.

I et afsnit af podcasten 'Popsmart', dykker Chris Pedersen sammen med kulturjournalist Johanna Kinnock ned i bogreolen som identitetsmarkør. En ide, der opstod, fordi et mønster dukkede op igen og igen. Bøgerne var *über alles*.

"Har du set noget så mange gange, så er der en historie," siger Chris Pedersen.

For Chris Pedersen ligger historien ikke i selve bogen eller i farven, men i årsagen. I hvorfor'et.

"Jeg har ikke skrevet meget om farven pink, men jeg har altid interesseret mig mere for, hvorfor vi tager pink tøj på" siger Chris Pedersen.

At lede efter mønstre er også en metode Bodil Skovgaard, kulturjournalist og litteraturanmelder på Dagbladet Information, benytter sig af. Og i mønstrene opstår undren.

"Jeg kan for eksempel spørge mig selv, hvad det er, der foregår med, at alle popstjerner bruger cigaretter i deres markedsføring," siger Bodil Skovgaard.

Bodil Skovgaard har en kandidatgrad i litteraturvidenskab fra Københavns Universitet og Universidad de Chile, Santiago de Chile.

"Litteratur og malerier er jo den måde, vi giver mening til os selv på som mennesker og individer i et samfund," siger Bodil Skovgaard.

For hende er kunsten et arkiv af følelser, fornemmelser og sprog en måde at registrere de store bevægelser i verden på.

"Kultur er det indre liv af en verden, der ellers er tal og fakta, våbenhvileforhandlinger og statistik," fortæller Bodil Skovgaard.

En måde at forstå os selv på

"Jeg synes kulturjournalistikken handler om, hvem vi er som mennesker overfor hinanden," siger kulturjournalist Chris Pedersen.

"Den handler om vores relationer, vores historie og vores identitet som individer i et samfund," tilføjer Chris Pedersen.

I et afsnit af Radio III-programmet "Vi ser på det" griner en gæst, radiovært Ditte Okman, for åben mikrofon under afspilningen af en klip, hvor en mand med handicap stiller et spørgsmål til en partileder-debat.

Ditte Okmans latter satte hurtigt den kritiske journalist i omdrejninger med fokus på hvad, hvor og hvornår. Og netop denne episode, påpeger Chris Pedersen som et eksempel på, hvordan kulturjournalistikken i dette tilfælde kan bruges til at gøre os klogere.

"Jeg forstår godt den kritiske journalistik, men det er måske ikke den, der får os til at tænke: hvorfor kigger vi på mennesker med handicap på den måde, vi gør," siger Chris Pedersen.

Ifølge ham kan kulturscenen være det sted, hvor vi dykker dybere.

"Hvilke film, tv-serie, samtaler, karakter og fortællinger har været med til at forme vores blik på mennesker uden for systemet?," spørger Chris Pedersen.

Nyhedsjournalistikken fortæller og informerer os om, hvad der er sket, hvem er de involverede, og hvornår er det sket. Her adskiller kulturjournalistikken sig. Nyhedstrekkanten skrottes, og formålet bliver at forstå hvorfor og give plads til at tænke.

"Kultur er nogle gange det der sted, hvor man får lov at til tænke over nyhedsstrømmen, på en ikke så apokalyptisk måde," siger Bodil Skovgaard.

Her kan kulturjournalistik være et afbæk i en konstant indrykning af nyheder, som mange efterhånden finder overvældende og negative.

"Historier om en film, kronprinsen eller immigration er en måde at tage verden ind på en langsommere og anderledes måde, end bare at sige at noget nyt er sket ude i verden," siger Bodil Skovgaard.

KULT for alle, alle for KULT

29-årige Johanna Kinnock er kulturjournalist på Zetland. Her er hun vært på programmet, KULT, der hver uge udforsker kulturfænomener i en bred forstand fra populærkultur til hverdagspraksisser.

Da Johanna Kinnock startede på antropologistudiet, blev definitionen på kultur hurtigt smækket op på tavlen foran hende. Der-

for står hendes egen definition klart.

"Kultur er næsten alt. Kultur kan være alt fra en kop, der står på et bord, til en dans, man laver på klubben. Kultur vedrører jo alle kan man sige," siger Johanna Kinnock.

For Johanna Kinnock er kultur ikke blot vigtig, den er grundlæggende. Noget hun mener, alle bør have som en aktiv del af deres liv, fordi kultur er med til at forme og give os en forståelse af vores selvforståelse og vores relationer til andre.

Når Johanna Kinnock hopper op på den idealistiske klinge, fremstår kulturen og formidlingen af den næsten som en nødvendighed.

"Jeg tror grundlæggende på, at kultur langt hen ad vejen, er det, der rykker vores samfund steder hen," siger Johanna Kinnock og uddyber

"Det bliver et rum, hvor folk kan reflektere over, hvad de egentlig synes og den kan ramme mennesker følelsesmæssigt i forhold til at forstå hinanden."

Derfor håber Johanna Kinnock også på, at Kult kan være et program, der inviterer alle ind i samtalen.

"Det skal være et kulturprodukt, som kan vedkomme alle. Man behøver ikke nødvendigvis at have hørt eller set whatever, for at den debat der udkommer af det, kan være spændende," siger Johanna Kinnock.

Ifølge Johanna Kinnock, er kulturjournalisten en naturlig udvidelse af den samtale. En torvholder der samler mennesker omkring samtaler og diskussioner, vi måske ellers ikke ville have haft. Skruet ned i et tempo, hvor der er plads til fordybelse og til at vi kan finde svar på 'hvorfor'.

Gør det nu bare.

KR.

...de første 3 måneder. Herefter 49 kr. / måneden.

Vi er KaJ. Vi er din og vores studenterforening i Dansk Journalistforbund, lige her på DMJX i Aarhus. Af studerende, for studerende. Vi laver arrangementer for os studerende, både fest med Kurt, filmaftener, pubquiz og mange andre sjove og hyggelige arrangementer.

Vi byder også på kurser og oplæg, så vi sammen kan blive klogere på branchen. Og hvis du har en strålende ide til et arrangement, så er det gennem os at du har mulighed for at udleve den.

Vores fællesskab er ikke kun her på skolen, det rækker ud i hele landet, til alle medie- og journaliststuderende. Vi er med til at uddele

den prestigefyldte Kravlingpris, vi råber branchen op igennem Dansk Journalistforbund og Fagbladet Journalisten, så vi bliver hørt når fremtidens mediebranche skal tegnes og så forhandler vi din løn og dine vilkår i praktik. Vi står stærkere sammen. Vær med, meld dig ind i KaJ.

Pssst! Det er også gennem os og Dansk Journalistforbund at du får dit pressekort.

Bliv medlem af KaJ og DJ på:
djmk.dk/blivmedlem

GUIDE TIL DIN TORSDAG!

21. maj

8.30-9:

CITAT og Illustreret Bunker deler magasiner og aviser ud på skolen

14-18: **COSMOS** holder fotoudstillingen "Gen Z oprør" på Cafe Mellefolk

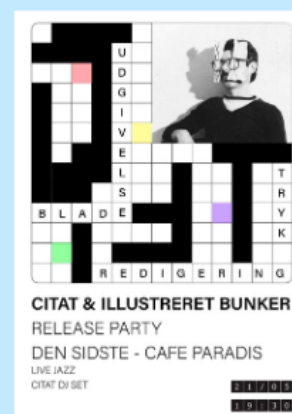
14-18: **So Far SoMe** inviterer til oplæg og workshop med Cybernauterne

18.30: **DMJX:DOX** holder dokumentarfilms premiere på Øst for Paradis

19.30-??:

CITAT og Illustreret Bunker fejrer release af magasiner og aviser på Den Sidste <3

Debatindlæg bragt i Illustreret Bunker er alene et udtryk for skribentens eller skribenternes holdning

Når refleksioner bliver akademiske gætterier

DMJX vil lære os at reflektere over vores journalistiske proces, men træner os i stedet i at afkode uklare formuleringer og underviseres individuelle forventninger.

TEKST: DICTE FABIAN

ILLUSTRATION: AMALIE LOHMANN HENRIKSEN

Da en medstuderende sidste år talte om at skrive et debatindlæg om refleksionsrapporter på DMJX, var jeg skeptisk. Kritikken virkede overdreven. Refleksion er vel en naturlig del af en uddannelse. Selvfølgelig skal vi kunne tænke, vælge og fravælge.

Men efter snart tre semestre med refleksionsrapporter må jeg erkende, at kritikken rammer noget reelt.

Mellem ideal og praksis

Refleksionsrapporten er en uomstødelig del af læringen på DMJX. Formålet er, ifølge DMJX's studieordning, at den "lærer den studerende at koble teoretisk refleksion med handlinger i praksis, samt reflektere og inddrage relevant teori og viden."

Den skal altså lære os at begrunde valg, analysere arbejdsprocesser og forstå vores egen praksis. En i princippet vigtig og relevant arbejdsmetode.

Problemet opstår, når refleksionsrapporterne i stigende grad er blevet en øvelse i akademisk gætteri.

Fra underviser til underviser, hold til hold og semester til semester varierer kravene. Det mærkes tydeligt i praksis. I faget Journalistisk Metode 2 skulle der til delprøven i lyd reflekteres over, "Hvad er historien, og hvorfor fortæller I den? Hvorfor nu?" Samt "hvad er historiens centrale spørgsmål, og hvordan har I arbejdet med at besvare dem?" Få uger efter skulle der til delprøven i video svares på, "hvad er den centrale problemstilling, der ligger bag historien?" Og "hvilke belæg har I for substansen i jeres historie?"

Ved første øjekast ligner spørgsmålene hinanden. Men i praksis opstod der en usikkerhed om, hvad punkterne egentlig ønskede svar på. For hvad menes der med 'substansen' i en historie? Og hvordan adskiller det sig fra spørgsmålet om, hvad den centrale problemstilling er?

Resultatet var, at refleksionerne kom til at handle mindre om de journalistiske valg og faglige begrundelser og mere om fortolkningen af formuleringerne. Fokus flyttede fra selve refleksionen, og energien blev i stedet brugt på at diskutere ordvalg, akademiske formuleringer og sproglige nuancer.

Refleksionsrapporten risikerer at blive en sproglig performance i stedet for et reelt læringsredskab. Når man i højere grad fokuserer på at skrive på en måde, der matcher underviserens individuelle forståelse af refleksion, bliver refleksionsrapporten akademisk performativ, hvor det er vigtigere at lyde reflekteret end faktisk at være det.

Et refleksionsideal uden selvrefleksion

Det paradoksale er, at DMJX tilsyneladende selv er opmærksomme på problemet. I 2020 igangsatte skolen udviklingsprojektet 'Metoder til at fremme refleksiv kompetence'. Projektet tog udgangspunkt i, at "det refleksive niveau underviserne i dag møder hos de studerende – mest systematisk og eksplicit i

“ Refleksionsrapporten risikerer at blive en sproglig performance i stedet for et reelt læringsredskab

– Dikte Fabian,
journaliststuderende på DMJX

refleksionsrapporter – er generelt lavt.”

Underviserne pegede på et behov for mere undervisning i refleksion og et mere løbende refleksionsarbejde i studieprocessen.

Året efter, i 2021, beskriver underviser Mette Stentoft og Lars Bjerg i en artikel på Medium, der er DMJX's online-tidsskrift med bidrag fra undervisere og forskere, at refleksionsbegreber er "luftigt" og vanskeligt at definere. I artiklen peger de ligeledes på forskning der advarer om, at refleksion mister værdi, når begrebet bliver uden fælles forståelse.

Netop her illustreres kernen af problemet,

for hvis man anerkender, at refleksion som begreb er "luftigt", hvordan kan det så gøres til genstand for bedømmelse uden fælles standarder?

Dette skal ikke forstås, som at alle punkterne skal være faste, og at man altid skal vide, hvad man skal svare – selvfølgelig skal man ikke det. Det ville ligeledes modarbejde udviklingen af den refleksive læring.

Hvis refleksion skal give mening

Problemet er ikke refleksion som idé. Tværtimod. Koblingen mellem teori og praksis er central for, at vi som studerende forstår og kan stå inde for vores valg. Problemet opstår, når refleksionsrapporten bliver et diffust vurderingsredskab uden tydelige kriterier og fælles standarder i stedet for et læringsredskab.

Hvis refleksionsrapporterne skal fungere efter hensigten, bør de tilgås med en mere strømlinet tilgang. Ellers risikerer refleksionsrapporten at fortsætte som noget, alle skal skrive, men som færre og færre reelt tror på værdien af. Og så bliver refleksionsrapporten ubegrundet meneri.

Illustreret Bunker har forholdt den faglige ledelse på DMJX kritikken fra dette debatindlæg. Vi bringer her en replik fra Mette Mørk, uddannelseskoordinator og lektor ved DMJX, som svar på kritikken:

“Det er nemt at være uddannelseskoordinator og svare på kritik, når kritikken er så præcis, velargumenteret - og reflekteret. Skribenten anerkender værdien af og formålet med refleksionsrapporter, men argumenterer for, at den manglende stringens og sammenhæng i rapporterne op gennem semestre betyder, at de studerende bruger for lang tid på at hitte ud af, hvad der faktisk skal reflekteres over. Og – min tolkning – at rapporterne derfor får karakter af et legitimerende skoleridt, mere end det bliver refleksioner, der faktisk flytter de studerende og giver nye indsigter.

Skribenten har en pointe. Som det påpeges, så er det omkring 5 år siden, at vi sidst gav refleksionerne et gennemgribende eftersyn. Derfor har institutchef Henrik Berggreen og jeg faktisk indsamlet opgavebeskrivelser til semesterprojekter og BA-opgaver for netop at kigge på, om der er progression og sammenhæng, også i refleksionerne.

Noget tyder på, at det er på tide.”

Praktik er uddannelse – og jeres uddannelse er vigtig!

Den seneste praktikrunde har igen sat gang i debatten om mængden af praktikpladser. Derfor har Allan Boye Thulstrup, forperson for DJ, skrevet dette debatindlæg til Illustreret Bunker.

TEKST: ALLAN BOYE THULSTRUP
ILLUSTRATION: NIELS PLENGE

På DMJX har 126 søgt praktik. Ifølge de seneste tal fra skolen mangler 12 studerende stadigvæk en plads. Det er omkring 10 procent.

Ovenpå dette har Allan Boye Thulstrup, forperson for Dansk Journalistforbund – Medier & Kommunikation (DJ), været en aktiv stemme i debatten. Han har blandt andet skrevet et opråb til kommunerne om at oprette flere praktikpladser i A4 Medier.

Det er dybt utilfredsstillende, at vi igen i dette forår ser en stor gruppe journalist – og TVM-studerende, der mangler en praktikplads. Studerende, som billedligt talt er inviteret til middag, men hvor der ikke er nogen stol til dem omkring bordet. Det er et helt urimeligt pres.

Det nuværende system, hvor der er en lang betalt praktikperiode, og et lønniveau, hvor I som studerende ikke behøver have et andet job ved siden af, har lange og stolte traditioner i mediebranchen. Og jeg mener fortsat, at systemet, trods sine mangler, er det praktisksystem, der bedst sikrer både nærhed til branchen og stort læringsindhold undervejs. I vores fag og brancher bidrager arbejdspladserne til talentudviklingen af kommende journalister. Vi - DJ, jer studerende, uddannelserne og branchen - har før fundet løsninger sammen, når det er svært. Det kan vi igen.

Men arbejdsmarkedet har rykket sig, så færdiguddannede journalister i dag i langt højere grad får jobs uden for de store mediehuse. Derfor skal praktikpladserne rykke med. Det arbejder vi løbende med i Praktikudvalget, men vi skal alle gøre mere. Blandt andet derfor har jeg, sammen med Danske Mediestuderende, sendt et brev til vores medlemmer i kommunerne. Langt de fleste kommuner har færdiguddannede journalister ansat. Men kun få af dem har praktikpladser.

Vores tiltag sammen med Danske Mediestuderende kan ikke stå alene, men forhåbentlig kan de være med til at løse en del af det akutte problem.

I de kommende måneder vil vi fortsætte med at finde flere mulige løsninger. Det er målet, at

“Arbejdsmarkedet har rykket sig, så færdiguddannede journalister i dag i langt højere grad får jobs uden for de store mediehuse

vi kommer et sted hen, hvor der er praktikpladser nok, og vi derfor kan tage noget af presset fra jer studerende. Vi må selvfølgelig også være realistiske, for der vil nok altid være praktikrunder, hvor der mangler gode match til nogle af jer. Og hvor den helt rigtige praktikplads kommer i næste runde.

Men for nu ser vi et strukturelt underskud af praktikpladser. Det skal vi ikke tørre af på jer studerende.

Hvad er Praktikudvalget?

Praktikudvalget er et bredt udvalg, der koordinerer de journaliststuderendes praktiktid. De spiller derfor en afgørende rolle i, hvordan praktikperioden ser ud for de studerende. I Praktikudvalget sidder repræsentanter for Danske Medier, Dansk Journalistforbund, DR, TV 2, Producentforeningen, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Syddansk Universitet, Roskilde Universitet og studerende fra de tre universiteter.

‘Chitras Hus’ viser, at det kan betale sig at følge nysgerrigheden – selv når den vil over 6000 kilometer væk hjemmefra

Karla Ellingsøe og My Leonora Kia rejste til Indien for at følge en gruppe transkvinder. Det blev til historien om ‘Chitras Hus’, der nu vinder Bunkerprisen!

TEKST: WILLIAM LØNSTRUP & MADS MANDAU
ILLUSTRATION: LINNEA KADIJEVIC & SIGRID
CONRADSEN NIELSEN

Fem transkvinder, tre uger og to fotojournaliststuderende i en enmands-seng. Sådan brugte Karla Ellingsøe og My Leonora Kia deres marts måned.

“Det var egentlig lidt vores plan B,” siger Karla Ellingsøe og My Leonora Kia om, hvordan de i begyndelsen af året endte med at bo tre uger sammen med fem transkvinder i et lille hus på landet i den sydlige indiske delstat, Tamil Nadu.

Noget af en tur

De to fotojournaliststuderende havde gennem My Leonora Kias’ forældre fundet frem til Chitra, som er en indisk transkvinde. Hun skulle efter sigende bo sammen med en gruppe andre transkvinder i Mumbai i et bordelignende hus, hvor de lever af sexarbejde.

Samtidig skulle huset være et ret unikt fællesskab for transkvinder i en indisk kultur, hvor det kan være benhårdt at træde uden for normerne.

Det var en historie, de begge to synes kunne være spændende at lave på trods af den geografiske afstand. Oplagt til den emnereportage, man som fotojournaliststuderende laver på 4. semester. Og muligheden for at rejse var der, for man har en måned til opgaven.

“Vi synes, det lød interessant med de her transkvinder der var blevet udstødt af deres familie, og nu havde det her særlige fællesskab sammen, men altså også levede af sexarbejde,” siger My Leonora Kia.

Noget uventet

Men planen blev kastet op i luften, da deres tolk tilfældigvis fortalte dem om et hus på landet. Et hus hvor der skulle bo fem pensionerede transkvinder, heriblandt Chitra, i et slags kollektiv for transkvinder.

Ideen om et bofællesskab for pensionerede sexarbejdere lød spændende. Så selvom den originale plan var at besøge de sexarbejdende transkvinder, besøgte de alligevel Chitras hus som et stop på vejen.

Men det viste sig hurtigt, at Chitras hus gemte på sin egen helt særlige fortælling.

“Med det samme så vi alle de her karakterer i huset. Med super meget personlighed hver især og på meget forskellige måder. Det blev vi draget af, og det gav os lyst til at dykke ned i deres historier,” fortæller My Leonora Kia.

“Ja, og de havde virkelig lyst til at fortælle og lukke os ind i deres liv,” pointerer Karla Ellingsøe.

Makkerparret var i tvivl. Skulle de gå med den oprindelige historie eller gribe muligheden for at blive og lave historien om Chitras hus?

Noget ufortalt

Efter nogle dage i limbo blev de enige og besluttede sig for at blive i Chitras hus. Der var noget med fortællingen om de fem lidt ældre ‘pensionerede’ transkvinder, der havde fundet hinanden og nu levede rolige men stadig ukonventionelle liv sammen i Chitras hus, der talte til dem.

“Vi var rejst afsted med alle de her forventninger om stor marginalisering og – ud fra vores research - måske ikke alt for optimistiske ideer om, hvordan forholdene er for transkvinder i Indien. Men i Chitras hus oplevede vi, at de efter omstændighederne levede virkelig godt,” forklarer Karla Ellingsøe.

Det var en fortælling, der måske i virkeligheden også kom lidt bag på makkerparret og udfordrede deres egne fordomme og forventninger til, hvad det vil sige at leve som transkønnet kvinde i Indien.

“Det var anderledes end alt det, vi i forvejen havde set meget i medierne med ofte ret brutale historier om, hvordan man lever som

transkønnet i eksempelvis Mumbai. De historier er selvfølgelig også vigtige, men vi synes det var ret interessant at vise, at man også kan leve på andre måder,” fortæller Karla Ellingsøe.

Noget udfordrende

Transkvinderne i Chitras hus tog imod dem med åbne arme og ville gerne vise og fortælle om deres liv sammen.

De fik derfor lov til at fotografere stort set alt, hvad der foregik, og tilbragte timevis med transkvinderne i Chitras hus for at forstå, hvordan de levede. Det var dog ikke uden udfordringer undervejs.

“Vi havde et etisk dilemma i, at vi ikke taler Tamil, som er det sprog, transkvinderne taler sammen, og derfor havde svært ved at sikre os, at de altid forstod hvad vi lavede,” forklarer Karla Ellingsøe.

Men selvom der var lidt kommunikationsproblemer, fandt de gennem lidt hjælp fra deres tolk dog hurtigt ud af, at Chitra og de andre transkvinder var glade og stolte af det, makkerparret lavede med dem, fortæller de.

Og det er til at forstå, dykker man ned i reportagen og de mange stemningsfulde billeder af huset og transkvinderne, der hører til.

“ Med det samme så vi alle de her karakterer i huset. Med super meget personlighed hver især og på meget forskellige måder. Det blev vi draget af.

– My Leonora Kia,

fotojournaliststuderende på DMJX

Projektet ‘Chitras Hus’ vinder bunkerprisen, fordi Karla Ellingsøe og My Leonora Kia har turde følge deres nysgerrighed så langt, som de har gjort med denne stærke og dragende historie om et helt særligt fællesskab.

Reportagen ‘Chitras Hus’ kan ses og læses på Resonans.

Bunkerprisen er en opmærksomhed, vi giver til hinanden. Den er sat i verden, så vi kan anerkende og lære af hinandens arbejde.

Prisen gives til studerende på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole på baggrund af en nominering fra en medstuderende. Den gives for et produkt, der er lavet i forbindelse med en bunden opgave eller eksamen i et fag, der udbydes på skolen.

Det er redaktionens håb, at vi med prisen inspirerer til at udveksle journalistiske erfaringer og reflekterer over egne og andres produktioner.

Det kan du nå, før der kommer en ny regering

Maj 21. Læse Bunkeren	22.	23. Jonathan Spang får nyt job	24.	25.	26. Melde sig ud af BP	27.
28. Løse konflikten i Iran	29.	30.	31. Spille GTA 6	Juni 1.	2.	3.
4.	5. Land en fastansættelse	6. Vinde Highrisk (kun modus)	7.	8. Se AGF vinde mesterskabet (igen)	9.	10.
11. Blive bedsteforældre	12.	13.	14.	15. Tage et sabbatår mere	16.	17. Se Ringenes Herre (extended edition)
18.	19. Finde dig selv	20.	21. Komme ind på boligmarkedet	22.	23.	24. Tage kokain én, højst to gange